

Regula

CIPIT PROLOGUS OBSCUITA. O FILII, PRÆCEPTA MAGISTRI, ET INCLINA AUREM CORDIS TUI, ET ADMONITIONEM PII PATRIS LIBENTER EXCIPE. ET I
RMO DIRIGITUR, QUI SQUIS ABRENUNTIANS PROPRIIS VOLUNTATIBUS, DOMINO CHRISTO VERO REGI MILIT
ONUM, AB EO PERFICI INSTANTISSIMA ORATIONE DEPOSCAS, UT QUI NOS IAM IN FILIO
OSTRIS CONTRISTARI. ITA ENIM EI OMNI TEMPORE DE BONIS SUIS IN NO
LIOS EXHEREDET, SED NEC UT METUENDUS DOMINUS IRRITATUS A MALIS NOSTRIS, U
ORIAM, EXURGAMUS ERGO TANDEM ALIQUANDO EXCITANTE NOS SCRIPTURA AC DICENTE: HORA EST IAM
INA COTIDIE CLAMANS QUID NOS ADMONET VOX DICENS: HODIE SI VOCEM EIUS AUDIERITIS, NOLITE OBDURARE CORDA VESTRA, ET ITERUM

QUATUR, SED QUOD MAGIS ALIO: CARITATEM FRATERNITATIS CASTE IMPENDANT; AMORE DEUM TIMEANT; ABBATEM SUMM SINCERA ET HUMILI
T HAC SIT REGULA CONSTITUTA. REGULAM AUTEM HANC DESCRIPSIMUS, UT HANC OBSERVANTES IN MONA
UI FESTINAT, SUNT DOCTRINÆ SANCTORUM PATRUM, QUARUM OBSERVATIO PERDUCA
UCTORITATIS VETERIS AC NOVI TESTAMENTI NON EST RECTISSIMA NOR
OC NON RESONAT, UT RECTO CURSU PERVENIAMUS AD CREATOREM NOSTRUM? NECN
TRIS NOSTRI BASILII, QUID ALIUD SUNT NISI BENE VIVENTIUM ET OBGEDIENTIUM MONACHORUM INSTRUM
ISQUIS ERGO AD PATRIAM CÆLESTEM FESTINAS, HANC MINIMAM INCHOATIONIS REGULAM DESCRIPTAM ADIUVANTE CHRISTO PERFICE, ET TU

EFFICACITER CONPLE, UT AD EUM PER OBCEDIENTIÆ LABOREM REDEAS, A QUO PER INOBCEDIENTIÆ DESIDIAM RECESSERAS. AD TE ERGO NUNC
ATURUS, OBCEDIENTIÆ FORTISSIMA ATQUE PRÆCLARA ARMA SUMIS. INPRIMIS, UT QUIDQUID AGENDUM IN
RUM DIGNATUS EST NUMERO COMPUTARE, NON DEBET ALIQUANDO DE MALIS ACTIP
BIS PARENDUM EST, UT NON SOLUM IRATUS PATER SUOS NON ALIQUANI
T NEQUISSIMOS SERVOS PERPETUAM TRADAT AD PCENAM QUI EUM SEQUI NOLUERINT
NOS DE SOMNO SURGERE, ET APERTIS OCULIS NOSTRIS AD DEIFICUM LUMEN ADTONITIS AURIBUS AUDIAM
: QUI HABET AURES AUDIENDI, AUDIAT, QUID SPIRITUS DICAT ECCLESII. ET QUID DICIT? VENITE, FILII, AUDITE ME; TIMOREM DOMINI DOCEBE

Regula

SV. BENEDIKTA

Mnísi z rehole svätého Benedikta

Sampor 2010

CARITATE DILIGANT,CHRISTO OMNINO NIHIL PRÆPONANT, QUI NOS PARITER AD VITAM ÆTERNAM PERDUCAT. LXXIII DE HOC, QUOD NON OM
STERIIS ALIQUATENUS VEL HONESTATEM MORUM AUT INITIUM CONVERSATIONIS NOS DEMONSTREMUS H
AT HOMINEM AD CELSITUDINEM PERFECTIONIS. QUÆ ENIM PAGINA AUT QUI SERMO I
MA VITÆ HUMANÆ? AUT QUIS LIBER SANCTORUM CATHOLICORUM PAT
ION ET COLLATIONES PATRUM ET INSTITUTA ET VITAS EORUM, SED ET REGULA SANCT
MENTA VIRTUTUM? NOBIS AUTEM DESIDIOSIS ET MALE VIVENTIBUS ATQUE NEGLENTIBUS RUBOR CONFU
NC DEMUM AD MAIORA, QUÆ SUPRA COMMEMORAVIMUS, DOCTRINÆ VIRTUTUMQUE CULMINA DEO PROTEGENTE PERVENIES. AMEN. EXPLICI

Vydali: Mnísi z rehole sv. Benedikta

Preklad: †Milan Žila, Vladimír Kasan OSB

Grafické spracovanie: Michal Mária Kukuča OSB

Textová a jazyková spolupráca: Patrik Botló

2. vydanie.

Tlač:

PREDHOVOR

V poslednej dobe sa mnohí opáti, mnísi, laici – a to nie iba katolíci – s osobitnou pozornosťou venujú prehĺbeniu a rozšíreniu duchovného bohatstva Reguly sv. Benedikta. Pre kresťanské generácie je to už pätnásť storočí jedno z najlepších diel kresťanskej spirituality a ľudskej múdrosti. Vďaka tomuto úsiliu sa v roku 1998 podarilo vydať Regulu sv. Benedikta aj v slovenskom preklade. Zdalo sa, že toto latinsko-slovenské vydanie bude „zásobou“ na dlhé roky a bude slúžiť len ako historický prameň pre štúdium benediktínskej spirituality a zdroj životopisných údajov Patróna Európy, keďže v tom čase len nevelká skupina ľudí formovala svoj život praktickými usmerneniami autora Reguly. No každý, kto sa do nej začítal, pocítil, ako sa sv. Benedikt prihovára konkrétne jemu: *Moja reč sa teraz teda obracia k tebe, ktokoľvek sa zriekaš vlastnej vôle a berieš veľmi mocné a skvelé zbrane poslušnosti, aby si bojoval za Krista Pána, pravého Kráľa* (RB, Prol., 3). A záver Reguly ešte výraznejšie pripomína, že jej obsah je adresovaný každému, kto smeruje k svojmu konečnému cieľu: *Ktokoľvek teda sa ponáhľa do nebeskej vlasti, uveď do života s pomocou Krista túto maličkú Regulu, ktorá je písaná pre začiatočníkov. A tak napokon môžeš s Božou ochranou dosiahnuť tie vznešené výšiny náuky a cností, ktoré sme tu spomínali* (RB, 73, 8-9).

Prečo je obsah Reguly taký aktuálny a užitočný? Pretože sv. Benedikt nebol teoretikom, nebol – dnes by sme povedali – profesorom duchovného života, ale bol praktikom, bol vychovávateľom. Svätý Otec Benedikt XVI. počas svojej pastoračnej návštevy na Montecassine 24. mája 2009 pripomenul, že je celkom správne, keď ho Cirkev oslavuje ako „vynikajúceho učiteľa mníšskeho života“ a „učiteľa duchovnej múdrosti v láske k modlitbe a k práci“; keď ho oslavuje ako „žiarivého vodcu ľudí vo svetle Evanjelia“, ktorý „vystúpil do neba

po osvetlenej ceste“ a zároveň učí ľudí všetkých čias hľadať Boha a večné bohatstvá, ktoré im pripravil (porov. *Homília Svätého Otca Benedikta XVI. na slávnosť Nanebovstúpenia Pána v Bazilike Opátstva na Montecassine*, 24. mája 2009). Aj tieto slová prezrádzajú, že Regula je výsledkom osobných úvah a skúseností sv. Benedikta. Vidieť, že ju písal človek, ktorý žil neustále s Bohom, a predstavený, ktorý žil s ľuďmi a chcel ich priviesť k Bohu. Svoju vlastnú skúsenosť ponúka predovšetkým mníchom, ale aj všetkým, ktorí bojujú za Krista Kráľa a ponáhľajú sa do nebeskej vlasti. Pomáha im dosiahnuť vznešené výšiny náuky a cnosti, preto nielen píše o mlčaní, o pokore, o poslušnosti, ale uvádza aj prostriedky, ako ich nadobudnúť a žiť.

Sila Benediktovej Reguly spočíva v tom, že učí, ako sa správať vo vzťahu k Bohu a k blížnemu. Benedikt totiž vyzýva hľadať predovšetkým a absolútne Boha. Hľadať ho neúnavne v detailoch i jednoduchosti každodenného života, no hľadať ho aj v spoločenstve bratov, v spoločenstve ľudí, ktorí žijú vedľa nás. Tak nás učí prijímať druhého človeka ako nesmierny dar. Vidieť dar v jeho príchode, ale rovnako aj v rozlúčke. Benedikt učí vnímať jedinečnosť každého stretnutia človeka s Bohom. Zároveň také jedinečné je aj každé stretnutie s človekom, v ktorom prichádza Boh.

Môj vzácny spolupracovník na prvom slovenskom preklade Reguly, Milan Žila, lekár a kňaz, ktorý sa dnes už z perspektívy večnosti pozera na cestu opísanú sv. Benediktom, bol fascinovaný týmto dielom a jej obsah zhrnul vo svojej magisterskej práci slovami: „Regula je výzvou na posvätenie času. Učí prijať čas ako nezaslúžený a nezmerateľný dar. Dar, ktorý treba využiť, ale aj Bohu vrátiť. Čas, ktorý treba vždy zasvätiť Bohu, a predsa isté okamihy zasvätiť výlučne samému Bohu. Regula učí vkladať do minút dňa minúty pre počúvanie Boha v jeho hlase Slova. Zároveň v počúvaní Boha sa má človek naučiť po-

čúvať v blíznom zas len Boží hlas. Takto v každom svojom príbytku môžeme nájsť prítomného Boha. V ňom nachádzame zmysel svojej práce, objavujeme krásu všednosti, oslavujeme ho v liturgickom spoločenstve, ale aj v každom dni, čase, životnom stave či okolnostiach, jednoducho: „*ut in omniubus glorificetur Deus*“ – „*aby bol vo všetkom oslávený Boh*“ (por. 1 Pt 4,11). Toto je skutočné heslo Benedikta a jeho synov i dcér. Všetko konať s láskou a vo všetkom hľadať iba lásku.“ (MUDr. Milan Žila, *Benediktínska spiritualita*, diplomová práca, Badín 2001, str. 156-157.) S veľkou vďakou pripájam tieto slová a ich autorovi rovnako ďakujem za nadšenie pre benediktínsku spiritualitu a za jeho elán a schopnosti, ktoré vložil do prekladu Reguly.

Nakoľko v Regule sv. Benedikta ide o praktické rady, ktoré majú formovať človeka, nestačí jej obsah prečítať len ako informáciu o tom, ako máme žiť. Treba sa k nim vracieť, znovu a znovu ich čítať, ako to požaduje sv. Benedikt od tých, ktorí sa majú stať mníchmi. Čítanie Reguly sa vlastne stalo súčasťou denného programu v každom kláštore, ako aj pre tých, ktorí prijali benediktínsku spiritualitu. Kvôli jednote v čítaní sú na okraji textu uvedené dátumy, čo umožňuje kedykoľvek sa zapojiť do spoločenstva tých, ktorí počúvajú *prikázania majstra*, aby ich *odhodlane uviedli do života, a tak sa námahou poslušnosti vrátili k Tomu, od ktorého sa záhalčivosťou neposlušnosti vzdialili* (porov. RB, Prol., 2).

Vladimír Kasan OSB

prior Kláštora Premenenia Pána v Sampore

ÚVOD K PREKLADU

Tento slovenský preklad Reguly sv. Benedikta je opraveným vydaním prekladu vdp. †Milana Žilu a o. Vladimíra Kasana OSB, ktorý vyšiel v roku 1998 pod titulom Sv. Benedikt — Sv. Gregor Veľký: *Regula — Dialógy, kniha druhá* v Kňazskom seminári sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici - Badíne. V prvom vydaní bol umiestnený originálny latinský text paralelne so slovenským. Záujemcom o hlbšie štúdium textu Reguly odporúčame latinský text vo vyššie spomenutom vydaní, prípadne v iných dostupných zdrojoch (v elektronickej podobe sa dá nájsť napr. na stránke <http://www.intratext.com/X/LAT0011.HTM>).

Autor Reguly

Čas, v ktorom žil sv. Benedikt, je poznačený kolapsom Rímskej civilizácie — rozpadom a zánikom všetkých doterajších spoločenských štruktúr, ale zároveň príchodom barbarských národov, ktoré prebrali hlavnú úlohu pri vytváraní novej Európy. V roku 410 gótsky kráľ Alarich vydrancoval a vypálil Rím. Situáciu zopakovali v polovici 5. storočia Huni pod vedením Attilu. Až na konci 5. storočia nastalo v Itálii pokojnejšie obdobie pod vládou Teodoricha.

Svätý Benedikt sa narodil okolo roku 480 v mestečku Nursia (Nortia). Podľa sv. Gregora Veľkého, ktorý opísal Benediktov život, ho jeho zámožní rodičia poslali na štúdiá do Ríma. Nízka morálna úroveň a neviazaný život študentov, kontrastujúci s rozpadávajúcou sa spoločnosťou, priviedli Benedikta k zanechaniu štúdia a odchodu z Mesta. V snahe *pracovať pre Boha a nie ťažiť zo šťastia v živote* sa v Effide a neskôr v Subiacu vydal cestou pustovníckeho života. Jeho cnostný život ho čoskoro preslávil, no zároveň mu pripravil mnohé skúšky. S niekoľkými vernými učeníkmi nakoniec prišiel

na vrch Montecassino, kde okolo roku 525-530 založil na mieste bývalej pohanskej svätyne kláštor. Zhruba po štvrtí storočí strávenom v mníšskom spoločenstve, na sklonku svojho života, zostavil Regulu ako svoj duchovný testament — výsledok celoživotnej skúsenosti. Sv. Benedikt zomrel podľa tradície 21. marca 547 počas modlitby v kruhu svojich učeníkov.

Pavol VI. ustanovil sv. Benedikta za hlavného patróna Európy apoštolským listom *Pacis nuntius* 24. októbra 1964.

Označenie časových údajov v Regule

Regula na viacerých miestach obsahuje denné časové údaje (kapitoly 8, 39, 41, 48), ktoré sú však odlišné od moderného počítania času. V staroveku sa používalo 12-hodinové rozdelenie dňa aj noci. Termín *hodina* teda označuje jednu dvanástinu dňa, alebo noci. *Prvá* hodina dňa takto začína pri východe slnka, *dvanásta* hodina dňa končí západom slnka a zároveň začína *prvá* hodina noci. Poludnie, či poľnoc tak vždy pripadnú na *šiestu* hodinu dňa, alebo noci.

Špecifikom takéhoto rozdelenia času dňa je fakt, že jednotlivé hodiny menia svoju dĺžku v závislosti od ročných období. V lete sa predlžujú hodiny dňa a skracujú hodiny noci a v zime naopak. Aj to je jeden z dôvodov prečo sv. Benedikt menil poriadok dňa počas roka. Treba si však zároveň uvedomiť, že Montecassino, kde bola Regula písaná, je položené okolo 800 km južnejšie od Slovenska a rozdiel medzi dĺžkou dňa v zime a lete je o niečo menší než u nás. V poznámkach pod čiarou sa uvádza „prepočet“ na dnešné počítanie času, avšak to platí presne len v čase rovníkovej dennosti.

Sväté písmo v Regule

Regula obsahuje veľké množstvo citátov a alúzií na biblické texty. Svätý Benedikt poznal latinský preklad Svätého písma od sv. Hieronyma — *Vulgátu*. Keďže Hieronymov text sa často líši od moderných prekladov, text v tomto preklade Reguly necituje žiaden súčasný preklad Písma, ale Benediktov originálny latinský text. Preklad sa však snaží dať prednosť štýlu a slovníku súčasného katolíckeho prekladu Svätého písma, kde je to možné.

Čitateľ si ľahko môže porovnať Benediktov text so Svätým písmom, ako aj nájsť paralelné miesta podľa odkazov po boku textu. Pri snahe o vernosť originálnemu textu zachováваме aj číslovanie žalmov podľa *Vulgáty*. Toto číslovanie vychádza z gréckeho prekladu Starého zákona (*Septuaginty*). Moderné preklady Svätého písma uvádzajú spravidla číslovanie žalmov podľa hebrejského textu. Rozdiely v označení ilustruje nasledujúca tabuľka:

Hebrejská Biblia	Septuaginta/Vulgáta	Hebrejská Biblia	Septuaginta/Vulgáta
1-8	1-8	116	114-115
9-10	9	117-146	116-145
11-113	10-112	147	146-147
114-115	113	148-150	148-150

Napríklad: Žalm 50. vo *Vulgáte* (ako aj v *Regule*) je v hebrejskej pôvodine označený ako žalm 51. Žalm 147. vo *Vulgáte* je v hebrejskej pôvodine druhou časťou žalmu 147 (presnejšie Ž 147, 12-20).

„*Boboslužba*“

Každodennej *boboslužbe* venuje sv. Benedikt v *Regule* značný priestor (kapitoly 8-20). Termín *boboslužba* je prekladom latinského *opus Dei*, čím sa myslí liturgia a zvlášť liturgia hodín (ofícium).

Benediktova *boboslužba* sa skladá z dlhších ranných modlitieb, kratších hodínok počas dňa a večernej modlitby — *Vešpier* a *Kompletória*.

Základ opisovanej liturgie tvoria *Nočné vigílie* a *Ranné chvály*. Tieto dve hodinky sa v letnom období spájali, kvôli kratším nociam. V každom prípade kladie Regula ich konanie do skorých ranných hodín, pričom *Ranné chvály* začínajú pri svitaní. Benedikt nechce, aby jeho mnísi po skončení nočných modlitieb išli opäť spať. Toto *nočné ofícium* trvalo okolo 2-3 hodín.

Na začiatku dňa (po východe slnka) sa modlila *Príma* a po nej ďalšie hodinky: *Tercia*, *Sexta* a *Nóna* — každá vo svojom príslušnom čase. Tieto relatívne krátke modlitby sú akoby ozvenou dlhej rannej liturgie a pomáhajú mníchom zotrvať v Božej prítomnosti počas každodenných denných prác.

Vešpery predstavujú slávnostné zakončenie dňa. Na rozdiel od Rímskej liturgie sú kratšie než *Ranné chvály*. Podľa Reguly sa konajú popoludní, aby sa večera a *Kompletórium* stihli za svetla. *Kompletórium* je paralelou k rannej *Príme* a koná sa pri západe slnka. V nočných hodinách je znemožnená práca a aj preto je noc tradičným časom intenzívnejšej modlitby, čo zdôrazňuje príkaz o nočnom mlčaní.

Lektúra Reguly

Regula svätého Benedikta je v prvom rade dielo písané pre mníchov Benediktovho kláštora na Montecassino. Je to duchovný odkaz, vychádzajúci z bohatých skúseností patriarchu západného mníšstva. Regule však, ako napovedá sám jej názov, nechýba istý právny charakter — najmä v častiach o liturgii a nasledujúcich kapitolách. Keďže patrí k hlavným dokumentom, ktoré riadia každodenný život v kláštore, jej znalosť bola a stále je pre mníchov nevyhnutnosťou.

Čítanie Reguly nie je jedine záležitosťou novicov (ako sa o tom píše v jej 58. kapitole). V benediktínskych kláštoroch sa od najstarších čias zaužívalo pravidelné každodenné čítanie Reguly, najmä v rámci tzv. „*kapitulného officia*“, konaného po ranných modlitbách (bezprostredne po *Príme*). Na mnohých miestach sa toto denné čítanie koná v rámci lektúry pri stole (porov. 38. kap.).

Na okraji textu Reguly uvádzame pre osobnú potrebu čteného čitateľa okrem spomenutých odkazov na Sväté písmo aj dátumy (v orámovaných blokoch), ktoré rozdeľujú text Reguly na jednotlivé dni roka. S touto pomôckou možno prečítať celú Regulu po malých častiach trikrát za rok.

Ďalšie zdroje

Čitateľov, ktorí sa viac zaujímajú o Regulu sv. Benedikta, ako aj o život svätého patriarchu, odporúčame na ďalšie knižné tituly:

Muž menom Požehnaný: preklad Druhej knihy dialógov od sv. Gregora Veľkého — jediný autentický životopis sv. Benedikta z Nursie.

Bertrand Rollin OSB, *Ako dnes žiť Regulu sv. Benedikta*: Komentár Reguly sv. Benedikta so zvláštnym zreteľom na súčasného človeka, hľadajúceho Boha pod vedením otca západného mníšstva. Autorom je dlhoročný magister noviciátu benediktínskeho opátstva v En Calcat (Francúzsko).

ZAČÍNA PROLÓG

POČÚVAJ, synu, prikázania majstra, nakloň ucho svojho srdca, ochotne prijmi napomenutia láskavého otca a uvádzaj ich odhodlane do života, ² aby si sa námahou poslušnosti vrátil k tomu, od ktorého si sa záhaľčivosťou neposlušnosti vzdialil. ³ Moja reč sa teraz teda obracia k tebe, ktokoľvek sa zriekaš vlastnej vôle a berieš veľmi mocné a skvelé zbrane poslušnosti, aby si bojoval za Krista Pána, pravého Kráľa.

⁴ Predovšetkým musíš prosiť veľmi vytrvalou modlitbou, aby on zavšíl to dobro, ktoré si začal konať, ⁵ aby po tom, čo nás už započítal medzi svojich synov, nemusel sa niekedy zarmucovať nad našimi zlými činmi. ⁶ Za jeho dary ho musíme s úctou poslúchať v každom čase, aby nás raz nielen nevydedil, ako rozhnevaný Otec svojich synov, ⁷ ale aby nás aj ako obávaný Pán, pobúrený našimi chybami, nevydal večnému trestu ako ničomných sluhov, ktorí ho nechceli nasledovať do slávy.

⁸ Vstaňme teda už konečne povzbudení Písmom, ktoré hovorí: *Už nadišla hodina, aby ste sa prebudili zo sna.* ⁹ Otvorme naše oči pre božské svetlo, s ohromeným sluchom počúvajme Boží hlas, ktorý nás každý deň napomína: ¹⁰ *Dnes, ak počujete jeho hlas, nezatvrdzujte svoje srdcia.* ¹¹ A ďalej: *Kto má uši na počúvanie, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvám.* ¹² A čo hovorí? *Podďte, deti, čujte ma, naučím vás bázní Pánovej.* ¹³ *Chodte, dokiaľ máte svetlo života, aby vás nezastihla tma smrti.*

¹⁴ Pán hľadá svojho robotníka v zástupe ľudí, ktorým toto volá a ďalej hovorí: ¹⁵ *Kto je ten človek, čo miluje život a túži vidieť šťastné dni?* ¹⁶ Ak to počuješ a odpovieš: „Ja,“ Boh ti hovorí: ¹⁷ Ak chceš mať pravý

---

1. 1. / 2. 5.

1. 9.

Prís 1, 8; 4, 20;
6, 20.

Ef 6, 10-17;
1 Sol 5, 8;
1 Tim 1, 18;
6, 12;
2 Tim 2, 2-4

---

2. 1. / 3. 5.

2. 9.

Rim 13, 11

Ž 94, 7n

Zjv 2, 7

Ž 33, 12

Jn 12, 35

---

3. 1. / 4. 5.

3. 9.

Ž 33, 13.
15-18;

¹ Pt 3, 10-12
Ž 33, 14n

a večný život, *zdržuj svoj jazyk od zlého a svoje pery od reči úlisnej; unikaj pred zlom a dobre rob, hľadaj pokoj a nasleduj ho.* ¹⁸ A ak toto všetko urobíte, moje oči spočinú na vás a moje uši budú naklonené vašim modlitbám *a skôr ako ma budete vzývať, poviem vám: Hľa, tu som.* ¹⁹ Čo je nám sladšie, najdrahší bratia, nad tento Pánov hlas, ktorý nás pozýva? ²⁰ Hľa, svojou vernou láskou nám Pán ukazuje cestu života.

Ž 33, 16;
Iz 58, 9;
Iz 65, 24
Ž 15, 11

4. 1. / 5. 5.

4. 9.

Ef 6, 14n;
1 Sol 2, 12

²¹ Opásaní teda okolo svojich bedier vierou a zachovávaním dobrých skutkov, vedení Evanjeliom, napredujme na jeho cestách, aby sme si zaslúžili vidieť toho, ktorý nás povolal do svojho kráľovstva. ²² Ak chceme prebývať v stánku tohto kráľovstva, nemôžeme tam prísť, ak sa nebudeme ponáhľať s dobrými skutkami.

Ž 14, 1

²³ Ale spolu s Prorokom sa pýtajme Pána: *Pane, kto smie bývať v tvojom stánku? Kto bude odpočívať na tvojom svätom vrchu?* ²⁴ Po tejto otázke, bratia, počúvajme Pána, ktorý odpovedá na našu otázku a ukazuje nám cestu do svojho stánku, ²⁵ hovoriac: *Ten, kto kráča bez poškvرنy a koná spravodlivo; ²⁶ kto hovorí pravdu vo svojom srdci; kto nepodvádza svojim jazykom; ²⁷ kto nekoná zlo svojmu bližnému, ani neprijíma potupy proti bližnému svojmu; ²⁸ kto odháňa od svojho srdca zlého ducha spolu s jeho pokušením, obracia navnivoč jeho aj jeho rodiace sa našepkávania, schyti ich a rozbíja o Krista.**

Ž 14, 4;
Ž 136, 9

Flp 2, 13

²⁹ Tí, ktorí sa boja Pána a nechvastajú sa svojimi dobrými skutkami, ale uznávajú, že to, čo je v nich dobré, nie je od nich, ale od Pána.

Ž 113 B, 1

³⁰ Zvelebujú Pána za to, že pôsobí v nich a s Prorokom hovoria: *Nie nám, Pane, nie nám, ale svojmu menu daj slávu.* ³¹ Tak ako si ani Pavol

* Doslovný preklad nie je možný. Vyjadrenie „rodiace sa našepkávania rozbíjať o Krista“ vychádza zo slov žalmu 136, 9: „*Babylonská dcéra, ty ničiteľka, ... blahoslavený, kto chytí tvoje deti a hodí o skalú*“; sv. Pavol nazýva Krista skalou (por. 1 Kor 10, 4); por. tiež RB 4, 50.

apoštol nič neprivlastňoval zo svojho ohlasovania, hovoriac: *Z Božej milosti som tým, čím som,*³² a ďalej dodáva: *Kto sa chváli, nech sa chváli v Pánovi.*

1 Kor 15, 10

2 Kor 10, 17

³³ Preto aj Pán hovorí v Evanjeliu: *Kto počúva tieto moje slová a uskutocňuje ich, podobá sa múdremu mužovi, ktorý si postavil svoj dom na skale.*³⁴ *Privalili sa vody, strhla sa víchrica a oborili sa na ten dom, ale sa nezrútil, lebo mal základy na skale.*³⁵ Tak hovorí Pán a čaká každý deň, že my odpovieme dobrými skutkami na jeho sväté napomenutia.³⁶ Predlžujú sa nám dni tohto života práve preto, aby sme napravili svoje chyby³⁷ zhodne s tým, čo hovorí Apoštol: *Nevieš, že Božia trpezlivosť ťa chce priviesť k pokániu?*³⁸ Lebo tak hovorí láskavý Pán: *Nechcem smrť hriešnika, ale aby sa obrátil a žil.*

5. 1. / 6. 5.
5. 9.

Mt 7, 24n

Rim 2, 4

Ez 33, 11

³⁹ Keď sme sa teda, bratia, pýtali Pána, kto bude bývať v jeho stánku, počuli sme, aké nariadenie je podmienkou bývania, a tak len zachovajme povinnosti obyvateľa.[†]⁴⁰ Mali by sme si preto pripraviť srdcia i naše telá na boj vo svätej poslušnosti príkazov.⁴¹ A keď v nás je niečo málo možné pre prirodzenosť, prosme Pána, aby prikázal svojej milosti prísť nám na pomoc.⁴² Ak, utekajúc od trestov večného zatratenia, chceme dosiahnuť večný život,⁴³ kým je ešte čas a nachádzame sa v tomto tele s možnosťou to všetko naplniť vo svetle tohto života,⁴⁴ musíme sa ponáhľať a správať sa tak, aby nám to poslúžilo pre večnosť.

6. 1. / 7. 5.
6. 9.

Jn 12, 35

1 Kor 9, 24

⁴⁵ Musíme teda zriadiť školu Pánovej služby.⁴⁶ Dúfame, že v nej neustanovíme nič tvrdé a ťažké.⁴⁷ Ale keby sa tu muselo nariadiť aj niečo trochu prísnejšie, čo diktuje správne uvažovanie pre nápravu chýb a pre zachovanie lásky,⁴⁸ neopúšťaj preto hneď so strachom cestu spásy, ktorú možno začať iba cez úzku bránu.

7. 1. / 8. 5.
7. 9.

Mt 7, 14

† V niektorých kódexoch chýbajú verše 40-50.

Ž 118, 32 ⁴⁹ Takto sa napredovaním v spoločnom živote* a vo viere rozšíri srdce. S nevýslovnou sladkosťou lásky pobeží sa po ceste Božích príkazov ⁵⁰ tak, že sa nikdy nevzdialime od jeho náuky a zotrváme v jeho učení až do smrti v kláštore. Pripojíme sa našou trpezlivosťou ku Kristovým utrpeniam, a tak si aj zaslúžime mať s ním podiel v jeho kráľovstve.

Sk 2, 42;
2 Jn 9;
Kol 1, 24;
Rim 8, 17;
1 Pt 4, 13

[Amen.] [Končí sa Prológ.]

---

* „Spoločný život“ — lat. „*conversationis — conversatio*“ znamená: „stýkanie sa“; „prebývanie“; „spôsob života“. Tu treba chápať „spôsob mníšskeho života“.

ZAČÍNA TEXT REGULY

Regulou sa nazýva preto, lebo riadi život tých, ktorí ju poslúchajú.[†]

I. O DRUHOCH MNÍCHOV

JE ZNÁME, že sú štyri druhy mníchov.

² Ten prvý (druh) sú cenobiti; to sú tí, čo žijú v kláštore a mužne slúžia pod regulou a opátom.

³ Ten druhý druh sú anachoréti alebo eremiti,[‡] ktorí nie prvoťnú horlivosť obrátenia, ale pre dlhú skúšku mníšskeho života ⁴ a vyučení za pomoci mnohých sú konečne pripravení bojovať proti diabli. ⁵ Dobre sa vycvičili v spoločenstve bratov k osamelému boju pustovne aj bez útechy iných, s Božou pomocou, aby bojovali len rukou alebo ramenom proti nerestiam tela a myšlienok.

⁶ Tretí a ten najžalostnejší druh sú sarabaiti, ktorí dosiaľ neboli vyskúšaní žiadnou regulou alebo skúsenosťou majstra, ako sa skúša zlato v peci, ale sú zmäkčili ako olovo. ⁷ Stále zostávajú verní svetu svojimi skutkami a svojou tonzúrou dávajú najavo, že klamú Boha. ⁸ Žijú po dvoch, po troch alebo aj jednotlivo, bez pastiera, zatvorení nie v Pánovom ovčinci, ale vo vlastnom. Ich zákonom je uspokojovanie túžob, ⁹ svätým volajú to, čo si zmyslia alebo zvolia, a za nedovolené považujú to, čo nechcú.

8. 1. / 9. 5.
8. 9.

9. 1. / 10. 5.
9. 9.

Prís 27, 21;
Múdr 3, 6;
Sir 2, 5

[†] Tento nadpis sa uvádza len v niektorých kódexoch.

[‡] Obidva názvy, pochádzajúce z gréčtiny, označujú pustovníkov.

¹⁰ Napokon štvrtý druh sú tí mnísi, ktorí sa volajú tuláci. Počas celého svojho života prechádzajú z provincie do provincie, sú hosťami na tri alebo štyri dni v rozličných kláštorech. ¹¹ Stále sa túľajú a nikdy neustália, slúžia svojim chútkam a pôžitkom obžerstva a vo všetkom sú horší ako sarabaiti.

¹² O duchovnej biede týchto všetkých je lepšie mlčať ako hovoriť.

¹³ Týchto teda dajme bokom, pristúpme s pomocou Pána k usporiadaniu najsilnejšieho pokolenia cenobitov.

2. AKÝ MÁ BYŤ OPÁT

10. 1. / 11. 5.
10. 9.

OPÁT, ktorý je hodný byť na čele kláštora, musí stále pamätať na to, ako ho volajú a meno predstaveného napĺňať činmi.

² Vo viere poznávame, že v kláštore je zástupcom Krista, a preto ho **Rim 8, 15** voláme jeho menom, ³ podľa vyjadrenia Apoštola: *Dostali ste Ducha adoptívneho synovstva, v ktorom voláme: Abba, Otče.**

⁴ Preto opát nesmie učiť, stanovovať alebo predpisovať nič, čo je mimo príkazov Pána. ⁵ Jeho nariadenia a jeho náuka nech prenikajú **Mt 13, 33** do mysli učeníkov ako kvas Božej spravodlivosti.

⁶ Opát nech vždy pamätá, že zo svojho poučovania, ako aj z poslušnosti učeníkov, z jednej i z druhej veci, sa bude musieť zodpovedať pred hrozným súdom Boha. ⁷ Nech opát vie, že sa pastierovi bude pripisovať vina, keď hospodár nájde menej úžitku z oviec. ⁸ Bude ospravedlnený len vtedy, keď bude venovať všetku starostlivosť pastiera nepokojnému a neposlušnému stádu a bude sa snažiť všetkými spôsobmi liečiť ich choroby. ⁹ Taký pastier zbavený viny pri Pánovom súde bude môcť Pánovi povedať s Prorokom: *Tvoju spravodli-*

* Krista nazývalo „otcom“ veľa cirkevných otcov.

vosť som si v srdci neskrýl, rozprával som o tvojej vernosti a o tvojej spáse, oni však s pohrdaním mnou opovrhli. ¹⁰ Napokon trestom pre neposlúšné jemu zverené ovce nech je smrť, ktorá ich premôže.

Ž 39, 11

Iz 1, 2;
Ez 20, 27

¹¹ Ak niekto teda prijme meno opáta, musí spravovať svojich učeníkov dvojakou náukou.

11. 1. / 12. 5.
11. 9.

¹² Ukazovať to, čo je dobré a sväté, viac skutkami ako slovami. Chápavejším učeníkom slovami predloží Pánove prikázania; tým tvrdého srdca a jednoduchším nech ukáže Božie príkazy svojím správaním. ¹³ Všetko, čo bude učeníkom označovať za zlé, nech svojimi činmi ukazuje, že sa to nesmie robiť, aby azda, kým iným káže, nebol sám zavrhnutý. ¹⁴ Aby mu ako hriešnikovi nemusel raz Boh povedať: *Prečo odriekaš moje príkazy a máš moju zmluvu v ústach? Ved' ty nenávidíš poriadok a moje slová hádžeš za seba.* ¹⁵ A: *Prečo vidíš smietku v oku svojho brata, a vo vlastnom brvno nezbadáš?*

1 Kor 9, 27

Ž 49, 16-17

Mt 7, 3

¹⁶ V kláštore nech nerobí rozdiely medzi osobami. ¹⁷ Nikoho nech nemiluje viac ako druhého okrem toho, ktorého nájde, že je lepší v dobrých skutkoch alebo v poslušnosti. ¹⁸ Nech nedáva prednosť urodzenému pred tým, ktorý pochádza z otroctva, ak by k tomu nebola iná rozumná príčina. ¹⁹ Ale ak opát vidí, že to vyžaduje spravodlivosť, nech to urobí, nech však urobí to isté pri každej inej hodnosti. Inak nech každý zotrva na svojom mieste, ²⁰ pretože tak sluhovia, ako aj slobodní, všetci sme jeden v Kristovi a vykonávame tú istú službu vo vojsku jedného Pána, *lebo pred Bohom niet rozdielu medzi osobami.* ²¹ Pred ním sa odlišujeme len vtedy, keď nás nájde lepších ako iných v dobrých skutkoch a v pokore. ²² Nech je teda jeho (opátova) láska rovnaká ku všetkým: ku všetkým nech sa správa rovnako, podľa zásluh každého.

12. 1. / 13. 5.
12. 9.1 Kor 12, 13;
Gal 3, 28
Rim 2, 11;
Ef 6, 9;
Kol 3, 25

13. 1. / 14. 5.

13. 9.

2 Tim 4, 2

²³ Vo svojom učení musí opát stále zachovávať tú apoštolskú formu, v ktorej sa hovorí: *presviedčaj, pros a karhaj*. ²⁴ Totiž podľa okolností nech strieda tvrdosť a miernosť, nech ukazuje prísnosť majstra a láskavosť otca. ²⁵ Nech nedisciplinovaných a nespokojných tvrdšie napomenie, ale poslušných, tichých a trpezlivých poprosí, aby sa zlepšili. Napomínáme ho, aby karhal a trestal nedbanlivých a opovrhujúcich.

1 Sam 2, 22n

²⁶ Nech ani neprehliada hriechy vinníkov, ale len čo sa začnú prejavovať, nech ich celou svojou mocou vytne od koreňa, pamätajúc na nebezpečenstvo Héliho, kňaza v Silo. ²⁷ Ušľachtilejšie a otvorené duše pri prvom alebo druhom napomenutí nech karhá slovami. ²⁸ Zlomyselných, tvrdohlavých, pyšných a neposlušných nech krotí bitkou alebo telesnými trestami v samotnom začiatku hriechu. **Prís 29, 19**
Prís 23, 14 *tom svojho syna a vyslobodíš jeho dušu od smrti.*

14. 1. / 15. 5.

14. 9.

Lk 12, 48

³⁰ Opát má stále pamätať na to, kto je, pamätať na to, ako ho volajú a vedieť, že viac sa požaduje od toho, ktorému sa viac zverilo. ³¹ Nech vie, akú ťažkú a namáhavú úlohu prijal, viesť duše a slúžiť rôznym povahám mnohých. S jedným nech zaobchádza s nežnosťou, s iným s vyhrážkami, s ďalším s presviedčaním. ³² Nech sa prispôbuje všetkým podľa rozdielnosti povahy a chápanosti každého, aby nielen netrpelo škodu stádo, ktoré mu bolo zverené, ale aby sa mohol aj radowať zo vzrastu dobrého stáda.

15. 1. / 16. 5.

15. 9.

Hebr 13, 17

³³ Predovšetkým nech nezanedbáva alebo nepodceňuje spásu duší, ktoré sú mu zverené, aby nevenoval viac starostlivosti veciam prechodným, pozemským a pomíňajúcim. ³⁴ Nech si stále pripomína, že sa podujal viesť duše, za ktoré sa bude zodpovedať. ³⁵ Nech sa nevyhovára na nedostatočný majetok, ale nech pamätá na to, čo je na-

písané: *Najprv hľadajte Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko sa vám pridá*³⁶ a ďalej: *nič nechýba tým, čo sa ho boja.* **Mt 6, 33**
Ž 33, 10

³⁷ Nech tiež vie, že ten, kto prijal starosť o vedenie duší, musí sa pripravovať na zúčtovanie za ne. ³⁸ A koľkokoľvek bratov bude mať v svojej starostlivosti, nech si je istý, že za všetky ich duše, nepochybne aj za svoju dušu, sa bude v deň súdu zodpovedať Pánovi. ³⁹ A tak pastier, ktorý sa neustále bojí budúceho zúčtovania za ovce jemu zverené, tým že dbá o záležitosti iných, stará sa aj o vlastné. ⁴⁰ Medzitým čo svojimi napomenutiami napomáha k náprave iným, napráva aj on svoje vlastné chyby.

Hebr 13, 17

3. O POZÝVANÍ BRATOV NA PORADU

VŽDY, keď sa v kláštore rokuje o nejakých dôležitých veciach, nech opát zhromaždí celé spoločenstvo a sám povie, o čo ide.

16. 1. / 17. 5. 16. 9.
----

² Po vypočutí mienky bratov, nech sám skúma vec a nech urobí to, čo sa bude zdať užitočnejšie. ³ Povedali sme, že na poradu treba pozvať všetkých, lebo Pán často vyjaví mladšiemu, čo je lepšie.

Mt 11, 25;
Lk 10, 21

⁴ Bratia nech však radia so všetkou pokorou a podriadenosťou. Nech sa neodvažujú príliš naliehavo hájiť svoj názor. ⁵ Rozhodnutie závisí od vôle opáta a všetci ho poslúchajú v tom, čo posúdil za vhodnejšie.

⁶ Ale tak, ako sa patrí učeníkom poslúchať učiteľa, tak aj jemu sa patrí zariadiť všetky veci múdro a spravodlivo.

⁷ Všetci nech teda vo všetkom nasledujú učenie Reguly a nech sa od nej nikto nerozvážne neodchýli. ⁸ Nech nikto v kláštore nenasleduje vôľu vlastného srdca. ⁹ A nech sa neodvažuje tvrdohlavo odporovať svojmu opátovi, či v kláštore alebo mimo neho. ¹⁰ Kto by sa to odvážil urobiť, nech je potrestaný podľa Reguly.

17. 1. / 18. 5. 17. 9.
----

¹¹ Opát sám nech každú vec koná v bázni Božej a so zachovávaním Reguly, vediac, že za všetky svoje rozhodnutia sa bude zodpovedať pred Bohom, najspravodlivejším sudcom.

¹² Ak však ide o menej dôležité veci kláštora, nech sa poradí len so staršími, ¹³ ako je napísané: *Vô všetkom, čo robíš, sa rad' a potom nebudeš ľutovať.*

4. AKÉ SÚ PROSTRIEDKY DOBRÝCH SKUTKOV

18. 1. / 19. 5.

18. 9.

Dt 6, 5;

Mt 22, 37-39;

Mk 12, 30n;

Lk 10, 27

Lv 19, 18;

Mt 19, 19

Ex 20, 13-17;

Dt 5, 17-21;

Mt 19, 18;

Mk 10, 19;

Lk 18, 20

Rim 13, 9

1 Pt 2, 17

Tob 4, 16;

Mt 7, 12;

Lk 6, 31

Mt 16, 24;

Lk 9, 23

1 Kor 9, 27

Iz 58, 7;

Ez 18, 7;

Mt 25, 35n

Tob 1, 17n;

2, 7-9

Iz 1, 17

2 Kor 1, 4

PREDOVŠETKÝM milovať Pána Boha *celým svojím srdcom, celou svojou dušou, celou svojou silou.* ² Potom *blížneho ako seba samého.*

³ Ďalej nezabíjať,

⁴ necudzoložiť,

⁵ nekradnúť,

⁶ nebyť žiadostivý,

⁷ nesvedčiť falošne.

⁸ Ctiť si všetkých ľudí.

⁹ A nerobiť iným to, čo si nepraje, aby robili jemu.

¹⁰ Zaprieť seba samého a nasledovať Krista.

¹¹ Umŕtvovať telo,

¹² neoddávať sa rozkošiam,

¹³ milovať pôst.

¹⁴ Nasýtiť chudobných,

¹⁵ zaodiť nahého,

¹⁶ navštevovať chorého,

¹⁷ pochovať mŕtveho,

¹⁸ pomáhať v nešťastí,

¹⁹ potešiť zarmúteného.

20	Vyhýbať sa skutkom sveta.	Jak 1, 27
21	Nedávať prednosť ničomu pred láskou Krista.	Mt 10, 37
22	Nekonať v hneve,	19. 1. / 20. 5. 19. 9.
23	nečakať na vhodný okamih pre uspokojenie hnevu.	
24	Nenosiť podvod v srdci.	Mt 5, 22 Ef 4, 26
25	Nedávať falošný pokoj.	Prís 12, 20
26	Neopustiť lásku.	
27	Neprisahať, aby sa nedopustil krivej prísahy.	Mt 5, 34
28	Vyznávať pravdu srdcom a ústami.	
29	Neodplácať sa zlým za zlé.	1 Sol 5, 15; 1 Pt 3, 9
30	Nekrivdiť, ale trpezlivo znášať spôsobené krivdy.	1 Kor 6, 7
31	Milovať nepriateľov.	Mt 5, 44; Lk 6, 27
32	Neodplácať sa zlorečením za zlorečenie, ale radšej dobrorečiť.	Lk 6, 28; 1 Pt 3, 9
33	Znášať prenasledovanie pre spravodlivosť.	Mt 5, 10
34	Nebyť pyšným,	Tit 1, 7
35	neoddávať sa vínu,	1 Tim 3, 3
36	nebyť veľmi pažravý,	Sir 31, 17n; 37, 29-31
37	nebyť ospalý,	Prís 20, 13
38	nebyť lenivý,	Prís 6, 6-11
39	nebyť ušomraný,	1 Kor 10, 10;
40	neohovárať.	Múdr 1, 11
41	Svoju nádej skladať v Boha.	Ž 77, 7
42	To, čo niekto vidí v sebe dobré, neprivlastňovať sebe, ale Bohu;	1 Kor 4, 7
43	zlo však nech vždy uzná za svoje a nech ho sebe pripočíta.	
44	Báť sa dňa súdu,	20. 1. / 21. 5. 20. 9.
45	mať hrôzu pred peklom.	
46	Túžiť po večnom živote vrúcnu túžbou z celej duše.	Flp 1, 23
47	Každý deň mať pred očami očakávanie smrti.	Mt 24, 42-51

- ⁴⁸ Každú hodinu bdieť nad skutkami vlastného života.
- Prís 5, 21; ⁴⁹ Považovať za isté, že Boh nás vidí na každom mieste.
^{15, 3}
 Ž 136, 9 ⁵⁰ Zlé myšlienky, ktoré vnikajú do srdca, v okamihu rozbíjať o Krista* a vyjaviť ich duchovnému otcovi.
- Ž 33, 14 ⁵¹ Chrániť svoje ústa od zlých a zvrátených rečí,
- Prís 10, 19 ⁵² nemilovať veľa zbytočných rečí,
- Mt 12, 36 ⁵³ nehovoriť neužitočné slová alebo také, ktoré vyvolávajú smiech,
- Sir 33, 6 ⁵⁴ nemilovať častý a bezuzdný smiech.
- ⁵⁵ Ochotne počúvať sväté čítania,
- Lk 18, 1; ⁵⁶ často sa modliť.
 Kol 4, 2;
 1 Sol 5, 17 ⁵⁷ Každý deň so slzami a nárekom vyznávať Bohu v modlitbe svoje minulé hriechy
⁵⁸ a napokon sa polepšiť.
- Gal 5, 16 ⁵⁹ Neriadiť sa túžbami tela.
⁶⁰ Nenávidieť vlastnú vôľu.
- ⁶¹ Poslúchať vo všetkom opáta, aj keby, nech sa tak nikdy nestane, on robil inak; pamätať na príkaz Pána: *Robte, čo vám hovoria, ale podľa ich skutkov nerobte.*
- ⁶² Netúžiť byť nazývaný svätým skôr, ako ním je, ale najprv ním byť, aby tak bol pravdivo nazvaný.
- 21. 1. / 22. 5.** ⁶³ Zachovávať každý deň skutkami prikázania Boha.
21. 9. ⁶⁴ Milovať čistotu.
- 1 Tim 5, 22 ⁶⁵ Nikoho nemať v nenávisti,
 Lv 19, 17 ⁶⁶ nebyť žiarlivým,
 Jak 3, 14 ⁶⁷ nepodporovať závisť.
⁶⁸ Nemilovať hádky,

* Por. Prol., 28 s patričnou poznámkou.

- ⁶⁹ unikať pred pýchou. Ž 130, 1
- ⁷⁰ Uctiť si starších, Lv 19, 32
- ⁷¹ milovať mladších.
- ⁷² Modliť sa v láske Kristovej za nepriateľov, Mt 5, 44
- ⁷³ zmieriť sa s neprajníkom skôr ako zapadne slnko. Ef 4, 26
- ⁷⁴ A nikdy nestrácať nádej v Božie milosrdenstvo. Ž 51, 10
- ⁷⁵ Hľa, toto sú prostriedky duchovného umenia. ⁷⁶ Ak ich budeme používať bez prestania vo dne i v noci a preukážeme sa nimi v deň súdu, Pán nás odmení tou odmenou, ktorú on sám prisľúbil: ⁷⁷ *Oko nevidelo, ani ucho nepočulo, čo pripravil Boh tým, ktorí ho milujú.* 1 Kor 2, 9
- ⁷⁸ Dielňa, kde sa to dá usilovne uskutočňovať, je uzavretosť kláštora a stálosť v spoločensťve.

5. O POSLUŠNOSTI

PRVÝM stupňom pokory je poslušnosť bez váhania. ² To pristane tým, ktorí nič nepovažujú za drahšie nad Krista. ³ Pre svätú službu, ktorej sa zasvätili zo strachu pred peklom, alebo pre slávu večného života, ⁴ sotva im predstavený niečo rozkáže, ako by im to bol rozkázal Boh, nepripúšťajú odkladanie toho, aby to vykonali. ⁵ O týchto Pán hovorí: *Keď ma počul, hneď ma poslúchol.*[†] ⁶ A rovnako hovorí učiteľom: *Kto vás počúva, mňa počúva.*

22. 1. / 23. 5.
22. 9.

Ž 17, 45
Lk 10, 16

⁷ Títo teda hneď zanechávajú svoje veci a opúšťajú vlastnú vôľu, ⁸ v okamihu púšťajú z rúk prácu a nechávajú nedokončené to, čo robili. Nasledujú skutkami a čo najrýchlejšími krokmi poslušnosti hlas toho, kto im rozkazuje. ⁹ Akoby v tom istom okamihu nasledujú rýchlo za sebou rozkazy majstra a dokonalé skutky učeníka v pripra-

Mt 4, 22

† Doslovne: „A poslúcha ma na jediné slovo.“

venosti Božej bázne. ¹⁰ Láska ich povzbudzuje v napredovaní k več-
nému životu.

- Mt 7, 14** ¹¹ Volia si tak úzku cestu, o ktorej Pán hovorí: *Úzka je cesta, čo vedie do života.* ¹² Nežijú podľa svojich úsudkov alebo poslušní vlastným túžbam a žiadostiam, ale kráčajú podľa úsudkov a rozkazov iného; **Júd 16** bývajú spoločne v kláštore a túžia byť podriadení opátovi. ¹³ Nepochybne nasledujú výrok Pána, ktorý hovorí: *Neprišiel som konať svoju vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal.*

23. 1. / 24. 5.
23. 9.

¹⁴ Táto poslušnosť bude príjemná Bohu a milá ľuďom, ak to, čo sa rozkáže, bude vykonané bez váhania, bez meškania, bez vlačnosti, nie s reptaním alebo s odvrávaním; ¹⁵ aby poslušnosť, ktorá sa preukazuje predstaveným, bola preukázaná Bohu. On sám povedal: *Kto vás počúva, mňa počúva.*

Lk 10, 16

2 Kor 9, 7;
Sir 35, 8-10

¹⁶ Nech ju učeníci preukazujú s dobrou myslou, lebo *veselého darcu Boh miluje* (por. 2 Kor 9,7). ¹⁷ Naopak, ak učeník poslúcha so zlou myslou a reptá nielen ústami, ale aj v srdci, ¹⁸ vtedy, aj keď vykoná príkaz, Boh ho už neprijme, lebo vidí jeho reptajúce srdce. ¹⁹ Za taký skutok nedostane žiadnu odmenu, ba vlastne sa vystavuje trestu reptajúcich, ak sa nepolepší tým, že dá zadostučinenie.

1 Kor 10, 10

6. O MLČANLIVOSTI

24. 1. / 25. 5.
24. 9.
Ž 38, 2-3

ROBME, ako hovorí Prorok: *Povedal som: Budem dávať pozor na svoje cesty, aby som nezhréšil svojím jazykom. Postavím stráž k svojim ústam, onemel som a bol som pokorený a mlčal som o dobrom.* ² Tu Prorok ukazuje, že keď sa pre lásku k mlčanlivosti niekedy treba zdržiavať dobrých rečí, o to viac sa kvôli trestu za hriech musíme zdržiavať zlých slov.

³ Preto nech sa pre dôležitosť mlčanlivosti aj dokonalým učeníkom zriedkavo dovoľuje rozprávať, hoci aj o dobrých, svätých a užitočných veciach. ⁴ Pretože je napísané: *Tam, kde je veľa reči, nechýba hriech*; ⁵ a inde zas: *Smrť a život sú v rukách jazyka*. ⁶ Lebo hovoriť a vyučovať prináleží učiteľovi; mlčať a počúvať prislúcha učeníkovi.

Prís 10, 19

Prís 18, 21

⁷ Ak je niečo potrebné žiadať od predstaveného, nech sa to žiada so všetkou pokorou a úctivou odovzdanosťou.

⁸ Lahkomyselné reči alebo slová zbytočné a provokujúce k smiechu trvale vylúčujeme na každom mieste. Zavrhuje ich a nedovoľujeme, aby si učeník otvoril ústa pre také reči.

7. O POKORE

BRATIA, Písmo nám pripomína: *Každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponížuje, bude povýšený*. ² Týmto nám teda ukazuje, že každé povyšovanie je jedna podoba pýchy, ³ pred ktorou nás Prorok učí chrániť sa, hovoriac: *Pane, moje srdce sa nevystatuje, ani moje oči nie sú povýšené. Nekráčam za veľkými vecami ani za divmi pre mňa nedosiahnuteľnými*. ⁴ *Ale čo keď som pokorne nezmýšľal a povyšoval svoju dušu? Ako dieťa, ktorému matka odoprela prsia, tak bola potrestaná moja duša*.

25. 1. / 26. 5.
25. 9.

Lk 14, 11;

18, 14;

Mt 23, 12

Ž 130, 1-2

⁵ Preto, bratia, ak chceme dosiahnuť vrchol najvyššej pokory a v krátkom čase dôjsť k tomu nebeskému povýšeniu, na ktoré sa vystupuje pokorou prítomného života, ⁶ musíme svojimi nahor vystupujúcimi skutkami vztyčiť taký rebrík, aký sa vo sne zjavil Jakubovi, na ktorom bolo vidieť *zostupujúcich a vystupujúcich anjelov*. ⁷ Zostupovanie a vystupovanie sa chápe bez pochybnosti v tom zmysle, že pýchou sa zostupuje a pokorou sa vystupuje.

26. 1. / 27. 5.
26. 9.

Gn 28, 12

⁸ Samotným vztýčeným rebríkom je náš život na zemi, pretože ponížený srdcom bude Pánom pozdvihnutý do neba. ⁹ Hovoríme, že bočnými žrdami nášho rebríka sú telo a duša, medzi ktorými Božie povolanie zriadilo rozličné stupne pokory a disciplíny, po ktorých máme vystupovať.

27. 1. / 28. 5.
27. 9.

Ž 35, 2

¹⁰ A tak prvým stupňom pokory je, aby mal (mních) neustále pred očami bázeň Božiu; nech si dáva pozor, aby nikdy na ňu nezabudol ¹¹ a nech stále pamätá na všetko to, čo prikázal Boh. Nech nepretržite uvažuje o pekle, ktoré horí pre hriechy tých, ktorí urážajú Boha a o večnom živote, ktorý je pripravený pre tých, ktorí sa boja Boha.

¹² Chráni sa v každom čase hriechov a nedostatkov, teda myšlienok, jazyka, rúk, nôh a vlastnej vôle, ale aj žiadostí tela. ¹³ Nech si je človek istý, že Boh ho z neba vidí vždy, každú hodinu, jeho skutky ¹⁴ na každom mieste pozoruje Boží pohľad a v každej chvíli mu to oznamujú anjeli.

Ž 13, 2

¹⁴ Dáva nám to najavo Prorok, ukazujúc nám Boha stále prítomného ¹⁵ v našich myšlienkach: *Boh skúma srdce a obličky;* ¹⁶ a rovnako: *Pán pozná ľudské myšlienky.* ¹⁷ Takisto hovorí: *Zďaleka poznáš moje myšlienky;* ¹⁸ a: *Teba oslávia myšlienky človeka.* ¹⁹ Aby bol bdely proti nerozumným myšlienkam, nech si užitočný brat* vždy opakuje vo svojom srdci: *Vtedy budem bez poškurvy pred ním, ak sa budem chrániť od svojej neprávosti.*

Ž 7, 10

Ž 93, 11

Ž 138, 2

Ž 75, 11

Ž 17, 24

28. 1. / 29. 5.
28. 9.

Sir 18, 30
Mt 6, 10

¹⁹ Zakazuje sa nám potom robiť si podľa vlastnej vôle, ako nám to hovorí Písmo: *Odvráť sa od svojej vôle.* ²⁰ Podobne prosíme Boha aj v modlitbe, aby sa v nás stala jeho vôľa. ²¹ Pravdivo sme poučení, aby sme neplnili našu vôľu, lebo len tak sa vyhneme tomu, čo hovorí Písmo: *Sú cesty, ktoré sa ľuďom zdajú správne, ktorých koniec však uvr-*

Prís 14, 12;
16, 25

* „Užitočný brat“ — ide o cnostného mnícha, ktorý robí to, čo má robiť.

huje až na dno pekla.²² Tiež sa obávame toho, čo sa hovorí o nedbanlivých: *Skazení sú a odporní vo svojich žiadostiach.*

Ž 13, 1

²³ V žiadostiach tela musíme veriť, že Boh je stále prítomný, ako hovorí Prorok Pánovi: *Pred tebou je každá moja túžba.*²⁴ Preto sa musíme chrániť zlej žiadostivosti, lebo smrť čaká na prahu rozkoše.²⁵ Veď Písmo učí: *Nechod' za svojimi žiadosťami.*

Ž 37, 10

29. 1. / 30. 5.
29. 9.

Sir 18, 30

²⁶ *Ak teda Pánove oči pozerajú na dobrých i zlých²⁷ a Pán z neba vždy pozerá na synov ľudských, aby skúmal, či je niekto rozumný a hľadá Boha,*²⁸ ak sa naše skutky oznamujú Pánovi nepretržite, každým dňom a nocou cez anjelov, ktorí boli určení pre našu ochranu,²⁹ musíme si, bratia, v každej hodine dávať pozor, ako hovorí Prorok v žalme, aby nás Boh v akejkolvek chvíli neuzrel, ako sme sa naklonili k zlému a stali sa neužitoční.³⁰ V tomto čase nás ešte šetrí, lebo je milostivý a očakáva, že sa obrátíme k lepšiemu, aby nám nepovedal v budúcnosti: *Toto si konal a ja som mlčal.*

Prís 15, 3

Ž 13, 2

Ž 52, 4; 13, 3

Ž 49, 21

³¹ Druhým stupňom pokory je, keď (mních) nemiluje vlastnú vôľu, ani nemá potešenie v uspokojovaní svojich žiadostí,³² ale nasleduje ten hlas Pána, ktorý hovorí: *Neprišiel som konať svoju vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal.*³³ Písmo tiež hovorí: *Svojvôľa prináša muky a nutnosť (podriadiť sa cudzej vôli) plodí korunu.*[†]

30. 1. / 31. 5.
30. 9.

Jn 6, 38

³⁴ Tretím stupňom pokory je, keď sa (mních) z lásky k Bohu podriadi vo všetkej poslušnosti svojmu predstavenému, napodobňujúc Pána, o ktorom hovorí Apoštol: *stal sa poslušným až na smrť.*

31. 1. / 1. 6.
1. 10.

Flp 2, 8

³⁵ Štvrtým stupňom pokory je, keď (mních) v samotnej poslušnosti vo veciach ťažkých a protikladných alebo v akejkolvek krivde má po-

1. 2. / 2. 6.
2. 10.

[†] Citát nie je zo Svätého písma, ale z „Umučenia Anastázie“ (*Passio Anastasiae* 7)

- kojného ducha trpezlivosti ³⁶ a nechabuje ani neustupuje. Pretože Sväté písmo hovorí: *Kto vytrvá do konca, bude spasený.* ³⁷ A ďalej: *Srdce maj silné a drž sa Pána.* ³⁸ Ukazujúc sa ako verný, musí znášať pre Pána všetko, aj protivenstvá. (Písmo) hovorí v mene tých, ktorí trpia:
- Mt 10, 22;** *Pre teba nás usmrcajú po celý deň, sme považovaní za ovce na zabitie.*
24, 13
Ž 26, 14 ³⁹ Bezpeční v nádeji na Božiu odplatu hovoria s radosťou: *Ale v tomto všetkom víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje.*
- Rim 8, 36;**
Ž 43, 23
Rim 8, 37
- Ž 65, 10-11** ⁴⁰ Tiež na inom mieste Písmo (hovorí): *Skúšal si nás, Bože, skúmal si nás ohňom, ako sa ohňom skúma striebro. Voviedol si nás do osídla, na plecía si nám naložil súženia.* ⁴¹ Aby ukázal, že máme byť podriadení predstaveným, dodáva: *Postavil si ľudí nad naše hlavy.*
- Ž 65, 12** ⁴² V trpezlivosti naplňajú príkaz Pánov v protivenstvách a krivdách. Keď ich udrú po jednom líci, nastaví aj druhé a tomu, kto im vezme šaty, nechajú tiež plášť. Ak sú prinútení ísť jednu míľu, idú dve. ⁴³ S apoštolom Pavlom znášajú aj falošných bratov a dobrorečia tomu, kto im zlorečí.
- Lk 6, 29
Mt 5, 39-41
2 Kor 11, 26
1 Kor 4, 12
- 2. 2. / 3. 6.**
3. 10. ⁴⁴ Piatym stupňom pokory je, keď (mních) netají, ale v pokornom vyznaní odhalí opátovi všetky zlé myšlienky, ktoré sa mu vkrádajú do srdca, a tajné chyby, ktorých sa dopustil. ⁴⁵ Písmo nás povzbudzuje, aby sme to robili, keď hovorí: *Odhaľ Pánovi svoju cestu a dúfaj v neho.* ⁴⁶ Tiež hovorí: *Dôverujte Pánovi, lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo trvá naveky.* ⁴⁷ Rovnako Prorok (hovorí): *Vyznal som ti svoj hriech a nezatajil som svoje neprávosti.* ⁴⁸ Povedal som: *Vyznal som Pánovi svoje neprávosti a ty si mi odpustil bezbožnosť môjho srdca.*
- 3. 2. / 4. 6.**
4. 10. ⁴⁹ Šiestym stupňom pokory je, keď je (mních) spokojný s akoukoľvek vecou, nech by bola ničomná alebo podradná, a so všetkým, čo sa mu nariaďuje. Nech sa pokladá za zlého a nehodného sluhu, ⁵⁰ ho-
- Lk 17, 10

voriac s Prorokom: *Nebol som ničím a nič som nechápal a pred tebou som bol ako dobyčča a ja som stále s tebou.* Ž 72, 22-23

⁵¹ Siedmym stupňom pokory je, keď sa (mních) nielen jazykom pokladá za nižšieho a najhoršieho zo všetkých, ale to aj verí s vnútorným presvedčením srdca. ⁵² Uponižuje sa a hovorí s Prorokom: *Ja však som červ, a nie človek, ľudom som na posmech a davu na opovrhnutie,* ⁵³ *bol som vyzdvihnutý a potom zahanbený a zmätený.* ⁵⁴ A ďalej: *Dobre mi, že som bol pokorený, aby som sa naučil tvoje príkazy.*

4. 2. / 5. 6.
5. 10.

Ž 21, 7

Ž 87, 16

Ž 118, 71

⁵⁵ Ôsmym stupňom pokory je, keď mních robí iba to, čo sa zhoduje so spoločnou Regulou kláštora alebo s príkladom predstavených a starších.

5. 2. / 6. 6.
6. 10.

⁵⁶ Deviatym stupňom pokory je, keď mních zdržuje jazyk od hovorenia a vždy zachováva mlčanlivosť. Nehovorí až dovtedy, kým sa ho nepýtajú, ⁵⁷ poukazujúc na Písmo, že *tam, kde je veľa rečí, nechýba hriech;* ⁵⁸ a že *muž mnohých slov nekráča priamo po zemi.*

6. 2. / 7. 6.
7. 10.

Ž 33, 14

Prís 10, 19

Ž 139, 12

⁵⁹ Desiatym stupňom pokory je, keď sa (mních) nedá ľahko a pohotovo do smiechu, pretože je napísané: *Hlúpy v smiechu pozdvihuje svoj hlas.*

7. 2. / 8. 6.
8. 10.

Sir 21, 23

⁶⁰ Jedenástym stupňom pokory je, keď mních hovorí mierne a bez smiechu, pokorne a s vážnosťou, málo a rozumné slová, bez hlučnosti v hlase, ⁶¹ ako je napísané: *Múdry sa vyznačuje málovravnosťou.**

8. 2. / 9. 6.
9. 10.

Sir 20, 5-8

⁶² Dvanástym stupňom pokory je, keď mních nielen v srdci, ale svojou vlastnou osobou vždy ukazuje pokoru tomu, kto ho vidí. ⁶³ Pri bohoslužbe, v oratóriu, v kláštore, v záhrade, na ceste, na poli alebo kdekoľvek sedí, kráča alebo stojí, nech je vždy so sklonenou hlavou, s pohľadom sklopeným k zemi. ⁶⁴ Nech sa považuje v každom oka-

9. 2. / 10. 6.
10. 10.

* Táto múdrosť sa nachádza v zbierke filozofa Sexta Pythagorea.

mihu za vinníka pre svoje hriechy a myslí si, že už je na hroznom Božom súde. ⁶⁵ Nech si stále hovorí vo svojom srdci to, čo povedal mýtnik z evanjelia s očami upretými do zeme: *Pane, nie som hoden, ja hriešnik, pozdvihnúť svoje oči k nebu,* ⁶⁶ a zasa s Prorokom: *Zohnutý som a veľmi pokorený.*

Lk 18, 13;
Mt 8, 8

Ž 37, 7. 9;
118, 107

1 Jn 4, 18

⁶⁷ Mních, keď teda vystúpi po všetkých stupňoch pokory, čoskoro dôjde k tej láske Boha, *ktorá dokonalosťou vyháňa strach.* ⁶⁸ Aby všetko to, čo doteraz nie bez strachu zachovával, teraz začal konať bez akejkoľvek námahy, akoby prirodzene a zo zvyku. ⁶⁹ Nie už zo strachu pred peklom, ale z Kristovej lásky a zo samotného dobrého zvyku a zo záľuby v čnostiach. ⁷⁰ Toto Pán milostivo ukáže vo svojom služobníkovi, ktorý sa očistil od chýb a hriechov skrze Ducha Svätého.

8. O BOHOSLUŽBÁCH V NOCI

10. 2. / 11. 6.
11. 10.

POČAS zimného obdobia, teda od prvého novembra až do Veľkej noci, podľa rozumných úvah má sa vstávať o ôsmej nočnej hodine*, ² aby sa trochu viac odpočívalo po polnoci a aby (bratia) vstali už dostatočne odpočinutí. ³ Čas, ktorý zostane po Vigíliách, nech bratia využijú na rozjímanie o tom, čo si potrebujú osvojiť zo žaltára alebo z čítaní.

⁴ Od Veľkej noci až po horeuvedený prvý november nech sa hodina určí tak, aby po Vigílii bola kratučká prestávka, kedy sa bratia môžu vzdialiť kvôli svojim nevyhnutným potrebám, a nech bezprostredne nasledujú Ranné chvály, ktoré majú začať konať za svitania.

* T. j. okolo našej druhej hodiny v noci — pozri Úvod.

9. KOĽKO ŽALMOV SA MÁ RECITOVAŤ PRI NOČNÝCH HODINKÁCH

V ZIMNOM čase sa najprv trikrát povie verš: „*Pane, otvor moje pery a moje ústa budú ohlasovať tvoju slávu*”.² Za ním nasleduje tretí žalm a *Sláva Otcu*.³ Po tomto (nasleduje) deväťdesiaty štvrtý žalm s antifónou, alebo sa spieva.⁴ Potom nasleduje hymnus†, ďalej šesť žalmov s antifónami.⁵ Keď sa tieto odrecitujú a povie sa verš, nech opät udelí požehnanie, a keď si všetci sadnú do lavíc, nech bratia striedavo čítajú z knihy na stojane tri čítania, medzi ktorými nech sa spievajú tri responzóriá.⁶ Dve responzóriá nech sa recitujú bez *Sláva Otcu*, po treťom čítaní však ten, ktorý spieva, nech odrieka *Sláva Otcu*.⁷ Hneď ako spevák začne, nech sa všetci postavia zo svojich lavíc, aby vzdali úctu a poklonu Svätej Trojici.

⁸ Vo Vigíliách nech sa čítajú Bohom inšpirované knihy tak zo Starého, ako aj z Nového zákona, ale aj komentáre k nim, ktoré vytvorili najznámejší a pravoverní katolícki otcovia.

⁹ Po týchto troch čítaniach s responzóriami nech nasleduje ďalších šesť žalmov, ktoré sa spievajú s *Aleluja*.¹⁰ Po nich nasleduje naspamäť recitované čítanie z Apoštola a verš s litániovými prosbami čiže *Kyrie eleison*.¹¹ A tak sa končia nočné Vigílie.

11. 2. / 12. 6.

12. 10.

Ž 50, 17

† v origináli: „*ambrosianum*“. Pôvodne sa oficium skladalo takmer výlučne zo žalmov a iných biblických textov. V Miláne zaviedol sv. Ambróz spev hymnov, ktoré sa ihneď tešili veľkej popularite, kvôli jednoduchosti melódií a kráse textov. Z ambroziánskej liturgie potom postupne prenikli na celý Západ. Označenie *ambrosianum* je svedectvom pôvodu hymnov — sv. Benedikt ho používa aj v kapitolách 12, 13 a 17.

IO. AKO SA MAJÚ V LETE KONAŤ NOČNÉ CHVÁLY

12. 2. / 13. 6.
13. 10.

OD Veľkej noci do prvého novembra sa zachová taký istý počet žalmov, ktorý je vyššie uvedený, ² len čítania z knihy nech sa pre krátkosť nocí nečítajú, ale namiesto troch čítaní nech sa naspamäť recituje jedna časť zo Starého zákona, po ktorej nech nasleduje krátke rezponzórium. ³ Všetko ostatné nech sa robí tak, ako bolo povedané, aby sa v nočných Vigíliách nikdy nerecitovalo menej ako dvanásť žalmov, okrem tretieho a deväťdesiateho štvrtého žalmu.

II. AKO SA MAJÚ KONAŤ NEDELNÉ VIGÍLIE

13. 2. / 14. 6.
14. 10.

V NEDELU nech sa skôr vstáva na Vigílie. ² V týchto Vigíliách nech sa zachová nasledujúci poriadok, ako bolo povedané. Po odspievaní šiestich žalmoch s veršom, keď všetci sedia usporiadane a podľa poradia na svojich sedadlách, nech sa čítajú z knihy štyri čítania so svojimi rezponzóriami tak, ako sme vyššie hovorili, ³ ale iba po štvrtom rezponzórii ten, kto spieva, pridá *Sláva Otcu*. Keď začne, všetci nech sa s úctou postavia.

⁴ Po týchto čítaniach nech nasleduje podľa svojho poradia ďalších šesť žalmov s antifónami tak, ako tie predchádzajúce a verš. ⁵ Po nich sa tiež prečítajú štyri čítania so svojimi rezponzóriami tak, ako bolo povedané vyššie. ⁶ Po nich nech sa recitujú tri chválospevy z Prorokov,* ktoré navrhne opát; tieto chválospevy sa odriekajú s *Aleluja*. ⁷ Po odrecitovaní verša a s požehnaním opáta nech sa čítajú ďalšie štyri čítania z Nového zákona podľa horeuvedeného poriadku.

* „Proroci“ — tu to označuje Starý zákon.

⁸ Po štvrtom rezponzórii opäť začne hymnus *Teba, Bože, chválime*.[†]

⁹ Po jeho ukončení opäť prečíta čítanie z Evanjelia, vtedy všetci s úctou a bážňou stoja. ¹⁰ Po skončení všetci odpovedia Amen a opäť hneď začne hymnus *Tebe patrí chvála*.[‡] Po udelení požehnania sa začnú Ranné chvály.

¹¹ Nech sa tento poriadok Vigílií v nedeľných dňoch zachová rovnako v každom čase v lete aj v zime. ¹² Iba ak by, nech sa tak nikdy nestane, (bratia) vstali neskôr, museli by sa o niečo skrátiť čítania alebo rezponzoriá. ¹³ Snažte sa zo všetkých síl, aby sa tak nestalo. Keby sa to predsa len prihodilo, nech ten, kto je zodpovedný za nedbalosť, dá v oratóriu Bohu zadosťučinenie.

12. AKO SA MAJÚ KONAŤ RANNÉ CHVÁLY

V NEDEĽNÝCH Ranných chválach nech sa najskôr súvisle recituje šesťdesiaty šiesty žalm bez antifóny; ² po ňom sa odrieka päťdesiaty (žalm) s *Aleluja*. ³ Potom sa recituje stosedemnásť a šesťdesiaty druhý (žalm); ⁴ za tým «dobrorečenia» a «žalmy chvál»[§], jedno čítanie z Apokalypsy spamäti, rezponzorium, hymnus, verš, evanjeliový chválospev[¶], litániové prosby, a tým sa skončí.

14. 2. / 15. 6.
15. 10.

† *Te Deum laudamus.*

‡ *Te decet laus.*

§ „Dobrorečenia“ — označuje chválospev troch mládenčov (Dn 23, 57-88. 56). „Žalmy chvál“ — sú tri žalmy (148, 149 a 150), ktoré sa recitujú na záver Ranných chvál s jedným *Sláva Otcu*.

¶ „Evanjeliový chválospev“ — označuje Zachariášov chválospev (*Benedictus* — Lk 1, 68-79) v Ranných chválach a Máriin chválospev (*Magnificat* — Lk 1, 46-55) vo Vešperách.

I 3. AKO SA MAJÚ KONAŤ RANNÉ CHVÁLY VO VŠEDNÝCH DŇOCH

15. 2. / 16. 6.
16. 10.

NECH sa vo všedných dňoch slávenie Ranných chvál koná tak, ² že sa šesťdesiaty šiesty žalm recituje bez antifóny, pomalším tempom ako v nedeľu, aby sa všetci zišli na päťdesiaty (žalm), ktorý sa má odrieľať s antifónou. ³ Po ňom sa odrecitujú ďalšie dva žalmy ako zvyčajne, teda ⁴ v pondelok piaty a tridsiaty piaty; ⁵ v utorok štyridsiaty druhý a päťdesiaty šiesty; ⁶ v stredu šesťdesiaty tretí a šesťdesiaty štvrtý; ⁷ vo štvrtok osemdesiaty siedmy a osemdesiaty deviaty; ⁸ v piatok sedemdesiaty piaty a deväťdesiaty prvý; ⁹ v sobotu však stoštyridsiaty druhý (žalm) a chválospev z Deuteronomia, ktorý sa rozdelí na dve *Sláva Otcu*. ¹⁰ V ostatných dňoch sa bude recitovať chválospev z Prorokov prislúchajúci na každý deň, ako ho spieva Rímska Cirkev. ¹¹ Po ňom nasledujú «žalmy chvál», potom jedno čítanie z Apoštola, ktoré sa odrecituje spamäti, rezponzórium, hymnus, verš, evanjeliový chválospev, litániové prosby, a tým sa skončí.

16. 2. / 17. 6.
17. 10.

¹² Nikdy sa nemajú Ranné chvály a Vešpery skončiť bez toho, aby predstavený neodriekal nakoniec podľa poriadku celú modlitbu Pána tak, aby ho všetci počuli kvôli trňom pohoršení, ktoré zvyčajne vznikajú. ¹³ Aby (mnísi), keď sa zapoja do modlitby, hovoriac: *Odpusť nám, ako i my odpúšťame*, očistili sa od podobných chýb. ¹⁴ Pri ostatných hodinkách sa však hovorí posledná časť tejto istej modlitby a všetci odpovedajú: *Ale zbav nás zlého*.

Mt 6, 12

Mt 6, 13

I 4. AKO SA MAJÚ KONAŤ VIGÍLIE NA SVIATKY SVÄTÝCH

NA sviatky svätých a pri všetkých slávnostiach nech sa koná tak, ako sme stanovili na nedeľu, ² okrem toho, že sa budú recitovať žalmy, antifóny a čítania prislúchajúce na ten deň. Nech sa však zachová vyššie uvedený spôsob.

17. 2. / 18. 6.
18. 10.

I 5. V KTORÝCH OBDOBIACH SA RECITUJE ALELUJA

OD svätej Veľkej noci až do sviatku Turíc sa nepretržite recituje *Aleluja* tak pri žalmoch, ako aj pri responzóriách; ² od Turíc až po začiatok Veľkého pôstu sa však recituje každú noc so šiestimi žalmami nočnej Vigílie. ³ Každú nedeľu, okrem Veľkého pôstu, nech sa chválospevy pri Ranných chválach, Prime, Tercii, Sexte a None recitujú s *Aleluja*; ale pri Vešperách už s antifónou. ⁴ Responzóriá nech sa nikdy neodriekajú s *Aleluja*, okrem (obdobia) od Veľkej noci do Turíc.

18. 2. / 19. 6.
19. 10.

I 6. AKO SA MÁ KONAŤ BOHOSLUŽBA POČAS DŇA

TAK hovorí Prorok: * *Cez deň ťa chválim sedemkrát.* ² Tento posvätný sedmorý počet uskutočníme vtedy, keď splníme povinnosti našej služby na Ranné chvály, Primu, Terciu, Sextu, Nonu, Vešpery a Kompletorium, ³ pretože o týchto denných hodinách (Prorok) povedal: *Cez deň ťa chválim sedemkrát.* ⁴ O nočných Vigíliách ten istý Prorok hovorí: *Uprostred noci vstávam a zvelebujem ťa.*

19. 2. / 20. 6.
20. 10.

Ž 118, 164

Ž 118, 62

⁵ V týchto hodinách teda vzdávajme chválu nášmu Stvoriteľovi za jeho spravodlivé rozsudky, teda na Ranné chvály, Primu, Terciu,

Ž 118, 164

* Donedávna bol ešte celý žaltár považovaný za dielo Dávida, a tak Dávid aj v Novom zákone býva nazývaný prorokom (por. Sk 2, 30).

Sextu, Nonu, Vešpery a Kompletórium; ale aj v noci vstávajme, aby sme ho velebili.

I 7. KOEKO ŽALMOV SA MÁ SPIEVAŤ V HODINKÁCH DŇA

20. 2. / 21. 6.
21. 10.

Už sme si stanovili poriadok psalmódie* pre nočné Vigílie a Ranné chvály; teraz sa pozrime na nasledovné hodinky.

² Na Primu sa recitujú tri žalmy jednotlivo a nie s jedným *Sláva Otcu*, ³ hymnus tejto hodinky (sa hovorí) po verši: *Bože, príď mi na pomoc*, pred začiatkom žalmov. ⁴ Keď sa skončia tri žalmy, prečíta sa jedno čítanie, verš, *Kyrie eleison* a zakončenie.

⁵ Na Terciu, Sextu a Nonu sa modlitba slávi rovnakým spôsobom, teda verš, hymnus príslušnej hodinky, tri žalmy, čítanie a verš, *Kyrie eleison* a zakončenie. ⁶ Ak je spoločenstvo väčšie, žalmy sa prednášajú s antifónami, ak menšie, tak súvisle (bez nich).

⁷ Vešpery obsahujú štyri žalmy s antifónami. ⁸ Po týchto žalmoch sa prečíta čítanie; potom rezponzórium, hymnus, verš, evanjeliový chválospev, litániové prosby a skončí sa modlitbou Pána.

⁹ Kompletórium pozostáva z troch žalmov, ktoré sa odriekajú súvisle za sebou bez antifóny. ¹⁰ Po nich nasleduje hymnus tejto hodinky, jedno čítanie, verš, *Kyrie eleison* a požehnaním sa zakončí.

I 8. V AKOM PORIADKU SA MAJÚ RECITOVAŤ ŽALMY

21. 2. / 22. 6.
22. 10.

NA začiatku nech sa hovorí verš: *Bože, príď mi na pomoc; Pane, ponáhľaj sa mi pomáhať; Sláva Otcu*; potom hymnus jednotlivej hodinky.

Ž 69, 2

* „psalmódia“ — žalmová časť v jednotlivých hodinkách.

² Na nedeľnú Primu nech sa recitujú štyri strofy stoosemnásteho žalmu. ³ Na ostatné hodinky, teda na Terciu, Sextu a Nonu, nech sa recitujú ostatné tri strofy uvedeného stoosemnásteho žalmu. ⁴ Na Primu v pondelok nech sa recitujú tri žalmy, teda prvý, druhý a šiesty. ⁵ A tak na Primu, každý deň až do nedele, nech sa odriekajú po poradí tri žalmy až po devätnásty žalm, ale deviaty a sedemnásty žalm nech sa rozdelia na dve časti. ⁶ A tak sa Vigílie v nedeľu začínajú vždy dvadsiatym žalmom.

⁷ Na Terciu, Sextu a Nonu v pondelok sa recituje deväť strof, ktoré zostali zo stoosemnásteho žalmu, pri každej hodinke po troch. ⁸ Keď sa teda rozdelil stoosemnásty žalm na dva dni, čiže nedeľu a pondelok, ⁹ nech sa už od utorka na Terciu, Sextu a Nonu spievajú tri žalmy od stodevätňásteho po stodvadsiaty siedmy, teda deväť žalmov. ¹⁰ Tieto žalmy nech sa vždy opakujú na tie isté hodinky až do nedele, podobne aj hymny, uchovávaúc si každý deň to isté usporiadanie čítaní a veršov. ¹¹ A tak sa vždy v nedeľu začína od stoosemnásteho žalmu.

22. 2. / 23. 6.
23. 10.

¹² Vešpery nech sa každodenne slávia spevom štyroch žalmov. ¹³ Tie žalmy začínajú od stodeviateho po stoštyridsiaty siedmy, ¹⁴ okrem tých, ktoré sú určené na iné hodinky, totiž od stosedemnásteho po stodvadsiaty siedmy a stotridsiaty tretí so stoštyridsiatym druhým; ¹⁵ všetky zostávajúce sa majú odriekať na Vešpery. ¹⁶ A pretože by tu chýbali tri žalmy, tak sa rozdelia z počtu vyššie uvedených dlhšie (žalmy), čiže stotridsiaty ôsmy, stoštyridsiaty tretí a stoštyridsiaty štvrtý. ¹⁷ Stošestnásty (žalm), ktorý je krátky, nech sa pripojí k sto päťnástemu.

23. 2. / 24. 6.
24. 10.

¹⁸ Usporiadali sme teda tento poriadok žalmov vešpier; všetko ostatné, čiže čítanie, rezponzórium, hymnus, verš a chválospev, nech sa vykoná tak, ako sme vyššie stanovili.

¹⁹ Na Kompletórium sa každodenne opakujú tie isté žalmy, čiže štvrtý, deväťdesiaty a stotridsiaty tretí.

24. 2.* / 25. 6.
25. 10.

²⁰ Podľa určeného poriadku dennej psalmodie nech sa všetky zostávajúce žalmy rovnako rozdelia na sedem nočných Vigílií, ²¹ aby tak rozdelením dlhších žalmov pripadlo dvanásť žalmov na každú noc.

²² Pritom pripomínáme, ak by sa z nejakého dôvodu niekomu nepáčilo toto rozdelenie žalmov, nech ich usporiada sám, ako uzná za lepšie. ²³ Len nech dbá na to, aby sa každý týždeň odrecitoval celý žaltár, čiže stopäťdesiat žalmov, začínajúc vždy od začiatku v nedeľu na Vigílie. ²⁴ Lebo prílišnú nechuť vo svojej službe, ktorej sa zasvätili, prejavujú tí mnísi, ktorí recitujú počas týždňa menej ako žaltár s obvyklými chválospevmi; ²⁵ zatiaľ čo čítame, že naši svätí Otcovia počas jedného dňa horlivo robili to, čo sa my, vlašníci, usilujeme uskuotočniť aspoň za celý týždeň.

I 9. O SPRÁVANÍ PRI PREDNESE ŽALMOV

24./25. 2.
26. 6. / 26. 10.

Prís 15, 3

Ž 2, 11

Ž 46, 8
Ž 137, 1

VERÍME, že Boh je prítomný všade a na všetkých miestach oči Pánove pozerajú na dobrých i zlých; ² ale bez akýchkoľvek pochybností to veríme, keď sme na bohoslužbách. ³ Preto vždy pamätajme na to, čo hovorí Prorok: *V bázni slúžte Pánovi*. ⁴ Ďalej: *Spievajte múdro* ⁵ a: *Budem ti spievať pred tvárou anjelov*. ⁶ Uvažujme teda, ako sa máme správať pred tvárou Božou a pred jeho anjelní ⁷ a stojme

* Ak nie je prestupný rok, pripojí sa pri dennom čítaní táto stať k predchádzajúcej.

tak pri prednese žalmov, aby sa naša myseľ zhodovala s naším hlasom.

20. O ÚCTE PRI MODLITBE[†]

Ak chceme niečo žiadať od mocných osôb, neodvažujeme sa to urobiť inak ako s pokorou a úctou.² O koľko viac so všetkou pokorou a čistou oddanosťou musíme prosiť Boha, Pána všetkých vecí.³ Buďme si vedomí, že nie pre mnohé slová budeme vypočutí, ale pre čistotu srdca a skúsenosť slz.⁴ Preto nech je krátka a čistá modlitba, ibaže by sa predĺžila z vnuknutia Božej milosti.⁵ Modlitba v spoločenstve v každom prípade nech je celkom krátka a na znamenie predstaveného všetci súčasne vstanú.

25./26. 2.
27. 6. / 27. 10.

Mt 6, 7

21. O DEKANOCH KLÁŠTORA[‡]

Ak bude spoločenstvo početnejšie, vyvolia si spomedzi seba niekoľko bratov dobrej povesti a svätého života a ustanovia ich za dekanov,² ktorí nech podľa Božích príkazov a nariadení svojho opáta bdejú vo všetkom nad svojimi dekániami.³ Za dekanov nech sa volia takí, s ktorými by sa opát mohol s istotou podeliť o svoje bremená.⁴ Nech nie sú vybratí podľa poradia, ale podľa životných zásluh a podľa múdrosti v náuke.

26./27. 2.
28. 6. / 28. 10.

Dt 1, 13-15

Ex 18, 21-22

⁵ Ak potom niekto z dekanov spyšnie a zaslúži si pokarhanie, má byť napomenutý raz, dvakrát a tiež po tretíkrát; ak sa nebude chcieť

[†] Na tomto mieste hovorí sv. Benedikt o tichej súkromnej modlitbe, ktorá sa zvykla pridávať po prednese jednotlivých žalmov počas bohoslužieb. Túto modlitbu neskôr nahradila doxológia *Sláva Otcu*.

[‡] *Dekani* sú predstavení skupín, ktoré sa nazývajú dekánie (z gr. δεκα — desať), keďže sú zložené z desiatich mníchov.

napraviť, nech je zosadený⁶ a jeho miesto prevezme iný, ktorý bude toho hodný.⁷ Aj o priorovi ustanovujeme to isté.

2.2. AKO MAJÚ MNÍSI SPAŤ

27./28. 2.
29. 6. / 29. 10.

NECH každý spáva sám v jednej posteli; ² posteľné vybavenie* nech dostanú také, aké zodpovedá zvyklostiam podľa nariadenia svojho opáta. ³ Ak je to možné, nech všetci spávajú v tej istej miestnosti; ak to počet nedovoľuje, nech odpočívajú po desať alebo dvanásť so staršími, ktorí nech na nich dozerajú. ⁴ V spálni nech zostane nepretržite zažatá lampa až do rána.

⁵ Mnísi nech spávajú oblečení a opásaní opaskami alebo šnúrami, nech nemajú nože pri boku kým spia, aby sa azda vo sne neporani-
li. ⁶ Takto nech sú stále pripravení a na znamenie nech vstanú bez meškania. Nech sa ponáhľajú na bohoslužby so všetkou vážnosťou a miernosťou.

⁷ Mladší bratia nech nemajú posteľe vedľa seba, ale striedavo so staršími.

⁸ Pri vstávaní na bohoslužby nech sa mierne medzi sebou povzbudzujú, aby sa ospalí nevyhovárali.

* „*posteľné vybavenie*“ — lat. „*lectisternia*“: môže sa tu jednať o lôžko, ako aj o posteľ, či posteľnú bielizeň.

23. O EXKOMUNIKÁCII PRE PREVIVENIA[†]

Ak by sa našiel nejaký brat vzdorovitý, neposlušný, pyšný, šomravý alebo akokoľvek by sa s opovrhnutím správal proti svätej Regule a príkazom svojich predstavených, ² nech ho podľa príkazu nášho Pána jeho predstavení napomenú v súkromí raz alebo dvakrát. ³ Ak by sa nepolepšil, nech ho pokarhajú verejne pred všetkými. ⁴ Ak sa však ani tak nepolepší, a ak chápe, aký je to trest, nech je exkomunikovaný. ⁵ Ale ak je nenapraviteľný, nech je telesne potrestaný.

28./29. 2.
30. 6. / 30. 10.

Mt 18, 15

1 Tim 5, 20

24. AKÝ MÁ BYŤ SPÔSOB EXKOMUNIKÁCIE

MIERA exkomunikácie alebo trestu má byť prispôbena podľa vážnosti viny. ² Posúdenie jej vážnosti závisí od úsudku opáta.

1. 3. / 1. 7.
31. 10.

³ Ak sa pristihne nejaký brat pri ľahších previneniach, nech je zbavený účasti na stolovaní. ⁴ Ten, kto je zbavený spoločného stolovania, nezačína žalmy alebo antifóny v oratóriu ani nečíta čítania až dovtedy, kým nevykoná zadostučinenie. ⁵ Svoje jedlo bude jesť sám až po bratoch ⁶ tak, že ak bratia napríklad jedia v čase šiestej hodiny[‡], ten brat v čase deviatej hodiny[§]. Ak bratia (jedia) v čase deviatej hodiny, on večer, ⁷ a to tak dlho, dokiaľ primeraným zadostučinením nedosiahne odpustenie.

† Trest exkomunikácie označuje vylúčenie zo spoločenstva.

‡ T. j. v čase poludnia — pozri Úvod.

§ T. j. popoludní (okolo našej tretej hodiny).

25. O ŤAŽŠÍCH PRIESTUPKOCH

2. 3. / 2. 7.
1. 11.

BRAT, ktorý sa previnil ťažším priestupkom, nech je vylúčený od stola i z oratória. ² Nech sa žiadny brat s ním nestýka ani s ním nehovorí. ³ Nech zostane sám na prácu, ktorá mu bola uložená, a nech zotráva v zármutku kajúcnosti vedomý si hrozného výroku Apoštola, ktorý hovorí: ⁴ *Taký človek je vydaný na záhubu tela, aby sa duch zachránil v Pánov deň.*

1 Kor 5, 5

⁵ Jedlo nech dostane osamote v takej miere a v tú hodinu, ktorú pre neho ako vhodnú určí opát. ⁶ Nech ho nežehnajú tí, ktorí sa s ním stretnú, a nech nie je požehnané ani jedlo, ktoré sa mu dáva.

Ž 128, 8

26. O TÝCH, KTORÍ SA BEZ ROZKAZU STÝKAJÚ
S EXKOMUNIKOVANÝMI3. 3. / 3. 7.
2. 11.

AK sa nejaký brat bez rozkazu opáta odváži akýmkoľvek spôsobom stýkať s exkomunikovaným bratom, hovoriť s ním alebo mu posilať odkaz, ² nech sa podrobí tomu istému trestu exkomunikácie.

27. AKO SA MÁ OPÁT STARAŤ O EXKOMUNIKOVANÝCH

4. 3. / 4. 7.
3. 11.

OPÁT nech sa so všetkou starostlivosťou stará o bratov, ktorí sa previnili, pretože *lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí.* ² Preto má použiť všetky prostriedky ako múdry lekár: * poslať potešiteľov†, totiž starších a múdrych bratov, ³ ktorí by akoby potajomky

Mt 9, 12

* Opát je porovnávaný s „múdrym lekárom“, hoci na konci kapitoly nájdeme už obraz Dobrého pastiera. Toto porovnanie sa uvádza aj v 28. kapitole.

† lat. „*senpectae*“ — je to celkom neznáme slovo nachádzajúce sa len na tomto mieste. Niektorí pripúšťajú, že toto slovo pochádza z gréckeho jazyka a pôvodne znamenalo „spoločníci zábav“ (συνπαίζειν). Sv. Benedikt, neovládajúci gréčti-

potešili brata v nebezpečení a pobádali ho k poníženému zadostučineniu. Potešili by ho, aby *ho prílišný zármutok nepohltil*,⁴ ako

2 Kor 2, 7

2 Kor 2, 8

⁵ Opát sa musí s veľkou starostlivosťou, so všetkým dôvtipom a usilovnosťou snažiť, aby nestratil žiadnu z oviec, ktoré mu boli zverené.

⁶ Nech vie, že prevzal starostlivosť o choré duše, a nie vykonávať krutovládu nad zdravými. ⁷ Nech sa bojí hrozby Proroka, cez ktorého Boh hovorí: *Brali ste to, čo sa vám zdalo tučné a čo bolo slabé, ste odhodili*.⁸ Nech nasleduje láskavý príklad Dobrého Pastiera, ktorý na vrchoch zanechá deväťdesiatdeväť oviec a ide hľadať jednu, ktorá sa stratila. ⁹ S jej slabosťou mal taký súcit, že ju neváhal vziať na svoje sväté ramená, a tak priniesť k stádu.

Ez 34, 3-4

Jn 10, 11

Hebr 4, 15

Mt 18, 12-14;

Lk 15, 3-7

28. O TÝCH, KTORÍ BOLI ČASTEJŠIE POTRESTANÍ A NEPOLEPŠUJÚ SA

BRAT, ktorý bol už často napomenutý pre nejakú chybu, ako aj exkomunikovaný a nepolepšuje sa, nech sa podriadi ostrejšiemu trestu, totiž nech sa použije na neho trest bitky.² Ak sa ani takto nepolepší alebo — nech sa tak nikdy nestane — v pýche by ešte chcel hájiť svoje konanie, vtedy nech opát urobí ako múdry lekár: ³ keďže použil hojivé prostriedky, masti napomínania, liek Svätého písma, napokon aj oheň exkomunikácie alebo údery prútov. ⁴ Ak vidí, že jeho snaha nemá vplyv, nech ešte použije, čo je väčšie, modlitbu svoju a bratov za neho, ⁵ aby Pán, ktorý môže všetko, uzdravil

5. 3. / 5. 7.
4. 11.

Mt 19, 26

---

nu, použil podobnosť medzi „senpectæ“ a „seniores“ (starší). Iní sa domnievajú, že tu ide o lekársky prostriedok typu horčicovej náplasti (sinapis).

chorého brata. ⁶ Ak sa ani tak neuzdraví, nech opát použije nôž na odrezanie, ako učí Apoštol: *Vylúčte zlého spomedzi seba* ⁷ a ďalej: *Ak neveriaci chce odísť, nech odíde*, ⁸ aby jedna nakazená ovca nenakazila celé stádo.

29. ČI SA MAJÚ ZNOVU PRIJAŤ BRATIA, KTORÍ OPUSTILI KLÁŠTOR

6. 3. / 6. 7.
5. 11.

Ak by sa chcel vrátiť brat, ktorý z vlastnej viny opustil kláštor, najprv nech slúbi polepšenie v tom, pre čo odišiel, ² a potom nech je prijatý na posledné miesto, aby sa tak vyskúšala jeho pokora. ³ Ak znova vystúpi, nech je opäť prijatý až trikrát. Napokon nech vie, že už mu nebude poskytnutá žiadna možnosť návratu.

30. AKO MAJÚ BYŤ POTRESTANÍ MLADŠÍ CHLAPCI

7. 3. / 7. 7.
6. 11.

Káždý vek a chápanosť vyžaduje primerané spôsoby. ² Preto keď sa prevínia chlapci, mladí a tí neschopnejší pochopiť aký trest je exkomunikácia, ³ nech sú potrestaní prísnymi pôstmi alebo ostrými údermi, aby sa polepšili.

31. AKÝ MÁ BYŤ HOSPODÁR KLÁŠTORA

8. 3. / 8. 7.
7. 11.

1 Tim 3, 2-4

Za hospodára kláštora nech je zo spoločenstva vybraný (brat) múdry, mravne zrelý, triezvy, nie veľmi pahlný, nie namyslený, nie nespokojný, nie nespravodlivý, nie pomalý, nie márnivý, ² ale bohobojný, aby bol k celému spoločenstvu ako otec.

³ Nech sa stará o všetko; ⁴ nič nech nerobí bez nariadenia opáta. ⁵ Nech zachováva to, čo mu bolo nariadené. ⁶ Nech nezarmucuje bratov. ⁷ Ak ho niektorý brat žiada o niečo nerozumné, nech ho

s opovrhnutím nezarmúti, ale rozumne s pokorou nech odmietne nevhodnú žiadosť.

⁸ Nech dbá o svoju dušu, pamätajúc na apoštolský výrok, že tí, čo budú dobre konať svoju službu, získajú si *dôstojné postavenie*. ⁹ Nech sa so všetkou starostlivosťou venuje chorým, deťom, hosťom a chudobným, lebo bez pochybnosti vie, že za týchto všetkých sa bude zodpovedať v deň súdu.

1 Tim 3, 13

¹⁰ Všetky nádoby kláštora a všetok majetok nech považuje za také posvätné ako nádoby oltára; ¹¹ nič nemá zanedbávať. ¹² Nech sa nechá priviesť k lakomstvu a nech nie je ani márnotravný a neutráca veci kláštora, ale nech robí všetko s mierou a podľa nariadenia opáta.

Zach 14, 20

¹³ Nadovšetko nech má pokoru, a ak nemá čo dať, nech dá dobrú odpoveď, ¹⁴ ako je napísané: *Dobré slovo je viac ako najlepší dar*.

9. 3. / 9. 7.

8. 11.

Sir 18, 16n

¹⁵ Nech sa stará o všetko to, čo mu opát nariadil, a nech nerobí nič, čo mu bolo zakázané. ¹⁶ Bratom nech zadováži určený prídel stravy bez akejkoľvek nadutosti a bez meškania, aby sa nepohoršovali, pamätajúc na Božie slovo o tom, čo si zaslúži ten, *kto by pohoršil jedného z týchto maličkých*.

Mt 18, 6

¹⁷ Ak by spoločenstvo bolo väčšie, nech mu dajú pomocníkov, prostredníctvom ktorých by mohol s pokojnou myslou splniť svoju povinnosť. ¹⁸ V primeranom čase nech dá to, čo má dať, a nech žiada to, čo má žiadať, ¹⁹ aby sa nikto neznepokojoval alebo nezarmucoval v dome Božom.

32. O NÁSTROJOCH A INÝCH PREDMETOCH KLÁŠTORA

10. 3. / 10. 7.
9. 11.

MAJETOK kláštora — nástroje, šatstvo a akékoľvek iné veci nech opát zverí bratom, na ktorých život a mravy sa môže spoľahnúť. ² Jednotlivé veci im zverí ako uzná za vhodné, aby ich opatrovali a zozbierali. ³ O všetkom nech má opát záznam, aby vedel, čo dáva a čo prijíma, keď sa bratia striedajú v príslušných úlohách. ⁴ Ak by niekto narábal s kláštornými vecami špinavo a nedbalo, nech je napomenutý; ⁵ ak sa nepolepší, nech sa podriadi rehoľnému trestu.

33. ČI MNÍCH MÔŽE MAŤ NEJAKÚ VLASTNÚ VEC

11. 3. / 11. 7.
10. 11.

PREDOVŠETKÝM sa táto chyba musí v kláštore vyhubiť od koreňa. ² Nech sa nikto neodváži dať alebo prijať nejakú vec bez dovoľenia opáta, ³ ani čokoľvek vlastné mať, vôbec nič, ani knihu, ani listový papier, ani pero, absolútne nič, ⁴ veď ani svoje telo, ani vôľu nie je dovolené mať vo vlastnej moci. ⁵ Každú nevyhnutnú vec nech však očakávajú od otca kláštora. Je im dovolené mať len to, čo im opát sám dal alebo dovolil.

⁶ Všetko nech je spoločné pre všetkých, ako je napísané, aby nik z nich nehovoril, že niečo z toho, čo predtým mal, je jeho. ⁷ Keby bol niekto pristihnutý, že má záľubu v tejto ničomnej chybe, nech sa napomenie raz aj druhýkrát. ⁸ Ak sa nepolepší, nech je potrestaný.

34. ČI MAJÚ VŠETCI ROVNAKO DOSTÁVAŤ, ČO POTREBUJÚ

12. 3. / 12. 7.
11. 11.Sk 4, 35
Rim 2, 11

NECH sa robí), ako je napísané: *Rozdeľovalo sa každému tolko, koľko potreboval.* ² Týmto netvrdíme, aby sa robili rozdiely medzi osobami, — to nech sa nikdy nestane —, ale aby sa prihliadalo na slabosti. ³ Ak niekto vystačí s málom, nech ďakuje Bohu a nech

sa nezarmucuje. ⁴ Kto však potrebuje viac, nech sa poníži pre slabosť a nech sa nevyvyšuje pre milosrdenstvo; ⁵ a tak všetci členovia budú spokojní. ⁶ Predovšetkým nech sa neprejavuje z nijakej príčiny zlo reptania v nejakom slove alebo znaku. ⁷ Keby v tom bol niekto prichytený, nech je podriadený prísnemu trestu.

35. O TÝŽDENNEJ SLUŽBE V KUCHYNI

BRATIA nech si navzájom slúžia a nikto nech nie je vylúčený zo služby v kuchyni, iba ak pre chorobu alebo preto, že by bol zamestnaný niečím veľmi užitočným, ² pretože tu sa získava väčšia odmena a láska. ³ Slabým nech sa pridajú pomocníci, aby to nerobili so smútkom. ⁴ Nech sa pomáha všetkým podľa požiadaviek spoločenstva a miestnych podmienok. ⁵ Ak je spoločenstvo väčšie, nech je hospodár oslobodený od kuchyne, takisto aj tí, ktorí, ako bolo povedané, sú zamestnaní užitočnejšími záležitosťami. ⁶ Ostatní nech si navzájom slúžia v láske. ⁷ Kto odchádza z týždennej služby, nech v sobotu všetko vyčistí. ⁸ Nech vyperie uteráky, ktorými si bratia utierajú ruky a nohy. ⁹ Ten, kto odchádza, ako aj ten, kto nastupuje, nech umyje nohy všetkým. ¹⁰ Nádoby potrebné k službe nech odovzdá hospodárovi čisté a nepoškodené. ¹¹ Hospodár ich potom odovzdá tomu, čo nastupuje, aby vedel, čo vydáva a čo prijíma.

¹² Tí, ktorí konajú týždennú službu, nech dostanú hodinu pred obedom trochu nápoja a chleba, okrem porcie, ktorá ich čaká, ¹³ aby v čase stolovania slúžili bratom bez šomrania a veľkej námahy. ¹⁴ Vo sviatočných dňoch nech čakajú až do skončenia svätej omše. ¹⁵ Tí, ktorí začínajú i končia týždennú službu, v nedeľu v oratóriu hneď po skončení Ranných chvál padnú na kolená pred všetkými, prosiac, aby sa za nich modlili. ¹⁶ Ten, ktorý končí svoju týždennú službu, hovorí verš: *Zvelebený si, Pane Bože, ktorý si mi pomohol a potešil*

13. 3. / 13. 7.
12. 11.

14. 3. / 14. 7.
13. 11.

Ž 85, 17;
Dn 3, 52

si ma. ¹⁷ Keď ho zopakuje trikrát, dostane požehnanie, po ňom nasleduje ten, ktorý nastupuje (službu) a hovorí: *Bože, príď mi na pomoc; Pane, ponáhľaj sa mi pomáhať.* ¹⁸ To isté opakujú všetci trikrát, a keď prijme požehnanie, začne svoju službu.

36. O CHORÝCH BRATOCH

15. 3. / 15. 7.
14. 11.

Mt 25, 36
Mt 25, 40

PREDOVŠETKÝM a nadovšetko nech sa venuje starostlivosť chorým, nech sa im slúži skutočne tak ako Kristovi, ² pretože on povedal: *Bol som chorý a navštívili ste ma;* ³ a : *Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších, mne ste urobili.* ⁴ Ale aj sami chorí nech si uvedomujú, že sa im slúži na slávu Božiu a nech svojimi nadmernými požiadavkami nezarmucujú bratov, ktorí im slúžia. ⁵ A predsa aj takých treba znášať trpezlivo, pretože cez nich sa získava hojnejšia odmena. ⁶ Nech je teda najväčšou starostou opáta, aby v žiadnom prípade netrpeli nedbalosťou.

⁷ Títo chorí bratia nech majú pre seba jednu vyhradenú miestnosť a bohabojného, láskavého a starostlivého ošetrovateľa. ⁸ Chorým nech sa umožní užívanie kúpeľov, kedykoľvek im to bude prospešné, ale zdravým a zvlášť mladým nech sa to dovolí zriedkavejšie. ⁹ Chorým a veľmi zoslabnutým nech sa povoľuje aj jedenie mäsa, aby sa zotavili, ale po uzdravení nech sa všetci ako obyčajne mäsa zdržávajú. ¹⁰ Nech je najväčšou starostou opáta, aby hospodári a ošetrovatelia nezanedbávali chorých, lebo na neho padá všetko zlo, ktorého sa učenici dopustia.

37. O STARCOCH A DEŤOCH

HOCI nás samotná ľudská prirodzenosť pobáda k milosrdenstvu pre tieto vekové kategórie, tak pre starcov, ako aj deti, je predsa dobré, aby sa ich zastala aj autorita Reguly. ² Nech sa vždy berie ohľad na ich slabosť a v žiadnom prípade nech sa na nich neviaže prísnosť Reguly v jedlách, ³ ale nech sa na nich berie láskavý ohľad a dovoľí sa im jesť už pred stanovenou hodinou.

16. 3. / 16. 7.
15. 11.

38. O TÝŽDENNOM LEKTOROVI

PRI stole bratov nesmie chýbať čítanie, ale nech nečíta ten, kto vzal knihu náhodne do rúk, lež nech začína v nedeľu ten, kto bude čítať celý týždeň. ² Ten, kto nastupuje, nech po omši a po svätom prijímaní prosí všetkých, aby sa za neho modlili, nech ho Boh oslobodí od ducha povýšenosti. ³ A všetci v oratóriu trikrát hovoria tento verš, ktorý prvýkrát hovorí on sám: *Pane, otvor moje pery a moje ústa budú ohlasovať tvoju slávu.* ⁴ A tak po prijatí požehnania pristúpi k čítaniu.

17. 3. / 17. 7.
16. 11.

Ž 50, 17

⁵ Nech je úplné ticho, aby nebolo počuť nijaký šepot ani hlas, okrem hlasu toho, ktorý číta. ⁶ To, čo je potrebné pri jedení a pití, nech si bratia navzájom podávajú, aby si nik nemusel niečo pýtať. ⁷ Pokiaľ by niekto niečo potreboval, nech to dá najavo radšej nejakým zrozumiteľným znakom ako hlasom. ⁸ Nech si nikto nepýta vysvetlenie toho, čo sa číta alebo akejkolvek inej veci, aby sa nedala príležitosť (na rozprávanie), ⁹ iba ak by predstavený chcel niečo v krátkosti povedať pre poučenie. ¹⁰ Brat, ktorý má službu týždenného lektora, nech si pred čítaním vezme trochu vína zmiešaného s vodou kvôli

* originál: „aby sa nedala príležitosť“ možno rôzne chápať: „aby sa nedala príležitosť diabľovi“, alebo „aby sa nedala príležitosť na rozprávanie“.

svätému prijímaniu a aby mu nebolo ťažké zostať hladným. ¹¹ Naje sa potom s bratmi, ktorí majú týždennú službu v kuchyni i pri stole. ¹² Bratia nečítajú ani nespievajú všetci podľa poradia, ale len tí, ktorí môžu povzbudiť poslucháčov.

39. O MIERE JEDLA

18. 3. / 18. 7.
17. 11.

USUDZUJEME, že pre každodenné posilnenie, či už v čase šiestej alebo deviatej hodiny*, postačia pre každý stôl dve varené jedlá s ohľadom na rozdielnosti jednotlivcov, ² aby ten, kto nemôže jesť jedno, posilnil sa druhým. ³ Dve varené jedlá teda musia stačiť všetkým bratom; keby bolo ovocie alebo mladá zelenina, môže sa dodať ako tretie.

⁴ Jedna dobre odvážená libra chleba stačí na celý deň, či je len jedno jedlo, alebo je aj obed a večera. ⁵ Ak sa má večerať, hospodár odloží tretinu z tej libry, aby ju dal na večeru.

⁶ Keby snáď práce bolo viac, bude v moci opáta a on rozhodne, či je potrebné niečo pridať, ⁷ ale tak, aby sa vždy vyhlo nemiernosti a aby sa mních nemohol prejedať. ⁸ Lebo nič nie je pre kresťana také nevhodné ako prejedanie, ⁹ ako hovorí náš Pán: *Dávajte si pozor, aby vaše srdcia neoťaželi obžerstvom.*

Lk 21, 34

¹⁰ Mladších chlapcom nech sa nedáva rovnaká porcia, ale menšia ako dospelým, aby sa zachovala vo všetkom umiernenosť.

¹¹ Všetci sa úplne zdržiavajú jedenia mäsa štvornožcov, okrem veľmi oslabených chorých.

* T. j. v čase poludnia, alebo našej tretej hodiny popoludní; pozri kap. 41.

40. O MIERE NÁPOJA

KAŽDÝ má svoj vlastný dar od Boha, jeden tak, druhý inak.² Preto s istou úzkostlivosťou určujeme mieru potrawy pre iných.³ Vzhľadom na ľudskú slabosť usudzujeme, že každému stačí na deň hemina vína†. ⁴ A tí, ktorí z milosti Boha vytrvajú bez vína, nech vedia, že budú mať väčšie zásluhy.

⁵ Ak by miestne potreby, práca alebo letné horúčavy vyžadovali viac, nech o tom rozhodne predstavený, ale má vo všetkom dbať o to, aby nedošlo k presýteniu alebo opilstvu.⁶ Čítame síce, že víno vôbec nie je pre mníchov, ale pretože v našich časoch nemožno mníchov o tom presvedčiť, ujednotme sa aspoň na tom, aby sa nepilo do opilosti, ale miernejšie,⁷ pretože *víno vedie k úpadku aj múdrych*.

⁸ Kde miestne pomery neumožňujú ani vyššie uvedenú mieru, ale oveľa menej alebo vôbec nič, nech tí, ktorí tam žijú, chvália Boha a nereptajú.⁹ Predovšetkým pripomíname to, aby nešomrali.

41. V KTORÝCH HODINÁCH MAJÚ BRATIA JEŠŤ‡

OD Veľkej noci až do Turíc nech bratia obedujú v čase šiestej hodiny§ a večer nech večerajú.

² Po Turícach počas celého leta, ak mnísi nemusia pracovať na poliach, alebo keď ich neobťažujú letné horúčavy, nech sa postia v stredu a piatok až do deviatej hodiny¶.

† Miera, ktorá sa nedá presne ustáliť, pohybuje sa medzi ¼ a ¾ litra.

‡ K starovekému rozdeleniu denných hodín: pozri Úvod.

§ T. j. na poludnie.

¶ T. j. do našej tretej hodiny popoludní.

19. 3. / 19. 7.

18. 11.

1 Kor 7, 7

Sir 19, 2

20. 3. / 20. 7.

19. 11.

³ V ostatné dni nech obedujú v čase šiestej hodiny; ⁴ obed v čase šiestej hodiny nech sa zachová aj vtedy, keby boli práce na poliach a príliš veľké letné horúčavy — o to nech sa postará opát. ⁵ Nech všetko riadi a ustanovuje tak, aby to duším slúžilo k spásu, a to, čo bratia robia, nech robia bez spravodlivého dôvodu k šomraniu.

⁶ Od 14. septembra do začiatku Veľkého pôstu nech sa vždy obeduje v čase deviatej hodiny. ⁷ Počas Veľkého pôstu až do Veľkej noci nech sa je až po Vešperách. ⁸ No samotné Vešpery nech sa slávia tak, aby pri stole neboli potrebné lampy a všetko sa skončilo za denného svetla. ⁹ Takisto aj v každej dobe nech sa všetko zariadi tak, aby sa obed alebo večera skončili za svetla.

42. PO KOMPLETÓRIU NECH NIKTO NEHOVORÍ

21. 3. / 21. 7.
20. 11.

MNÍSI sa majú v každom čase usilovať o mlčanie, no najviac v nočných hodinách.

² Preto v každom čase, či už je pôst, alebo nie* (nech postupujú takto): ³ ak je obdobie, keď sa aj obeduje, hneď ako vstanú od večere, naraz si sadnú a jeden číta *Rozhovory*† alebo *Životy Otcov*, alebo niečo iné, čo by povzbudilo poslucháčov, ⁴ nie však Heptateuch‡ alebo knihy Kráľov§, pretože pre oslabenú chápanosť nie je užitočné v tejto hodine počúvať práve tieto knihy Písma; nech sa však čítajú v inom čase.

* T. j.: či sa v ten deň koná jedno, alebo dve spoločné stolovania.

† Ide o dielo sv. Jána Kasiána: *Rozhovory* (Collationes); pozri 73, 5.

‡ T. j. prvých sedem kníh Svätého písma: päť kníh Mojžišových (Pentateuch), Jozue a Sudcovia.

§ T. j.: 1. a 2. kniha Samuelova a 1. a 2. kniha kráľov.

⁵ Ak je pôstny deň, nech sa zídu po malej prestávke hneď po Vešperách na čítanie *Rozhovorov*, ako sme povedali. ⁶ Číta sa štyri alebo päť strán, alebo koľko dovoľí čas, ⁷ kým sa počas čítania nezídu všetci, ktorí boli zamestnaní zverenou prácou. Tak všetci spolu začnú Kompletórium. ⁸ Po skončení Kompletória nie je už nikomu dovolené rozprávať.

⁹ Ak sa nájde niekto, kto tento predpis o mlčanlivosti porušuje, nech je prísne potrestaný, ¹⁰ iba ak by bolo treba prijať hostí alebo by opäť niekomu niečo nariadil. ¹¹ Aj to nech sa však urobí v najväčšej vážnosti a najúctivejšej miernosti.

43. O TÝCH, KTORÍ SA ONESKORIA NA BOHOSLUŽBY, ALEBO K STOLU

HNEĎ, ako je počuť znamenie k hodine bohoslužby, treba nechať všetko, čo by bolo v rukách, a ponáhľať sa čo najrýchlejšie, ² no predsa s vážnosťou, aby sa nedal podnet k ľahkovážnosti.

³ Ničomu nech sa teda nedáva prednosť pred bohoslužbou.

⁴ Ak by niekto prišiel na nočné Vigílie po *Sláva Otcu* deväťdesiateho štvrtého žalmu, ktorý preto chceme recitovať pomaly a zdĺhavo, nech sa nepostaví v chóre na svoje miesto, ⁵ ale nech sa postaví ~~na~~ posledné miesto alebo na také, ktoré opäť pre takých oneskorencov vyhradil, aby na neho videl on sám i ostatní, ⁶ až kým verejne nezadosťučiní pokáním po skončení bohoslužieb. ⁷ Preto sme rozhodli, aby sa postavili na posledné alebo oddelené miesto, kde ich budú všetci vidieť, aby sa aspoň pre hanbu polepšili. ⁸ Keby totiž zostali mimo oratória, našiel by sa taký, ktorý by si zas ľahol a spal, alebo by sedel vonku a oddal sa rozprávaniam, čím by sa dala príležitosť na zlé. ⁹ Nech

22. 3. / 22. 7. 21. 11.

Ef 4, 27;
1 Tim 5, 14

radšej vstúpia dnu, aby nepremeškali všetko a v budúcnosti sa polepšili.

¹⁰ Kto by v čase denných hodín prišiel na bohoslužby po verši a po *Sláva Otcu* prvého žalmu, ktorý sa recituje po verši, nech sa podľa vyššie uvedeného predpisu postaví na posledné miesto ¹¹ a neopováži sa pripojiť k chórovému spevu žalmov, kým neurobí zadosťučinenie, iba ak by mu opät odpustil a dal mu dovolenie. ¹² Ale aj tak musí vinník za svoju chybu zadosťučiniť.

23. 3. / 23. 7.
22. 11.

¹³ Kto však nepríde k stolu už pred veršom, aby mohli všetci spolu predniesť verš i modlitbu a naraz prisadnúť k stolu, ¹⁴ a neprišiel by z nedbalosti alebo z vlastnej viny, nech je dvakrát len napomenutý. ¹⁵ Keby sa nepolepšil, nech sa mu nedovolí účasť na spoločnom stolovaní, ¹⁶ ale bude jesť sám, oddelený od spoločenstva všetkých a nedostane svoju porciu vína, až kým nezadosťučiní a nepolepší sa. ¹⁷ Podobne bude potrestaný ten, kto nie je prítomný pri verši, ktorý sa odrieka po jedle.

¹⁸ Nikto nech sa neodváža jesť alebo piť pred stanoveným časom alebo po ňom. ¹⁹ Keby ale predstavený niekomu niečo ponúkol a on to odmietne, vtedy keď požiada o to, čo odmietol alebo o čokoľvek iné, nedostane úplne nič až do príslušného polepšenia.

44. AKO MAJÚ VYKONAŤ ZADOSTŮČINENIE VYLÚČENÍ BRATIA

24. 3. / 24. 7.
23. 11.

KTO je pre vážne previnenie vylúčený z oratória a od stola, v čase, keď sa slávia bohoslužby v oratóriu, nech pred prahom do oratória leží tvárou k zemi. Nič nehovorí ² a nech tak zostane ležať hlavou k zemi pri nohách všetkých, ktorí vychádzajú z oratória. ³ Nech to robí tak dlho, dokiaľ opät neusúdi, že už dal zadosťučinenie.

⁴ Ak mu opát rozkáže prísť, nech padne najskôr k nohám samotného opáta a potom všetkých ostatných (bratov), aby sa za neho modlili.

⁵ A ak opát dovolí, nech je opäť prijatý do chóru na miesto, ktoré mu určí opát. ⁶ Nech sa však neodváža v oratóriu začínať žalm a čítanie, ani čokoľvek iné, dokiaľ mu to opát znovu neprikáže. ⁷ Pri všetkých hodinkách, keď sa končia bohoslužby, nech sa vrhne na zem na mieste, kde stojí, ⁸ a tak koná zadostučinenie, dokiaľ mu opát neprikáže, aby už prestal so zadostučinením.

⁹ Tí však, ktorí sú pre ľahšie priestupky vylúčení len od stola, nech konajú v oratóriu zadostučinenie tak dlho, ako im to prikáže opát.

¹⁰ Nech to konajú dovedy, kým ich opát nepožehná a nepovie: Stačí.

45. O TÝCH, KTORÍ SA MÝLIA V ORATÓRIU

Ak sa niekto pri prednese žalmu, responzória, antifóny alebo pri čítaní pomýli a neurobí zadostučinenie tým, že sa pred všetkými pokorí, nech je prísnejšie potrestaný, ² pretože nechcel napraviť pokorou to, čo svojou nedbalosťou zavinil. ³ Deti sú však za také priestupky trestané bitím.

25. 3. / 25. 7.
24. 11.

46. O TÝCH, KTORÍ SA V AKÝCHKOĽVEK INÝCH VECIACH PREVINIA

Keď sa niekto, pri akejkoľvek práci, v kuchyni, v sklade, pri obsluhovaní, v pekárni, v záhrade, pri nejakom remesle alebo na akomkoľvek inom mieste niečím previní, ² niečo rozbije alebo stratí, alebo spôsobí akúkoľvek inú škodu ³ a nepríde hneď k opátovi

26. 3. / 26. 7.
25. 11.

* lat. „*in ministerio*“ — môže sa tu jednať o službu pri stole, ako aj o službu iného druhu.

alebo pred spoločenstvo, aby sa priznal a dobrovoľne vykonal zadosť-učinenie, ⁴ ale prezradí ho niekto iný, nech je prísnejšie potrestaný.

⁵ Keby sa však jednalo o hriech skrytý v duši, nech ho odhalí iba opátovi alebo duchovným otcom, ⁶ ktorí dokážu liečiť vlastné i cudzie rany tak, že ich neodhaľujú a nerozširujú.

47. O ZNAMENIACH NA BOHOSLUŽBY

27. 3. / 27. 7.
26. 11.

OZNAMOVANIE hodiny bohoslužieb tak vo dne, ako aj v noci má na starosti opát. Buď to oznamuje on sám, alebo to zverí nejakému svedomitému bratovi, ktorý bude dbať na to, aby sa všetko konalo v stanovenom čase.

² Žalmy a antifóny nech po opátovi začínajú tí, ktorým je to určené.

³ Spievať alebo čítať nech sa neodvažuje ten, kto by nevedel túto službu konať pre povzbudenie poslucháčov. ⁴ Preto nech to koná ponížene, vážne a s bázňou ten, komu to prikázal opát.

48. O KAŽDODENNEJ RUČNEJ PRÁCI*

28. 3. / 28. 7.
27. 11.

NEČINNOSŤ je nepriateľom duše. Preto sa majú bratia v určenom čase zaoberať ručnou prácou, v iných určených hodinách zas duchovným čítaním†.

² Preto usudzujeme, že jeden i druhý čas môže byť usporiadaný podľa tohto poriadku, ³ od Veľkej noci až do 1. októbra ráno po Prime

* K starovekému rozdeleniu denných hodín: pozri Úvod.

† V origináli „*lectio divina*“ — doslovne „Božie (Božské) čítanie“. Prívlastok „Boží“ prináleží skôr textu, ktorý má byť čítaný, než samotnej činnosti čítania. *Lectio divina* je reflexívne, modlitebné, meditatívne čítanie predovšetkým Svätého písma, neskôr tiež cirkevných otcov a všetkého toho, čo nám môže pomôcť v porozumení Božieho slova.

až takmer do štvrtej hodiny‡ nech (bratia) vykonávajú práce, ktoré sú potrebné. ⁴ Ale od štvrtej hodiny až do Sexty nech sa venujú čítaniu.

⁵ Po Sexte, keď vstanú od stola, nech si na svojich lôžkach odpočinú v najväčšej tichosti, alebo ten, kto by si predsa chcel čítať, nech tak číta, aby iných nerušil[§]. ⁶ Nona nech sa koná trochu skôr, o pol ôsmej‡, a potom nech sa znova venujú potrebným prácam do Vešpier.

⁷ Ak by nutnosť miesta alebo chudoba vyžadovali, aby sa sami postavili o zber plodín, nech sa nezarmucujú, ⁸ pretože až vtedy sú opravdivými mníchmi, ak žijú z práce svojich rúk ako naši otcovia a apoštolí. ⁹ Nech sa však všetko koná primerane s ohľadom na malomyselných.

¹⁰ Od 1. októbra do začiatku Veľkého pôstu nech sa do konca druhej hodiny** venujú čítaniu. ¹¹ O druhej hodine nech sa koná Tercia a až po Nonu všetci robia prácu, ktorou ich poverili.

¹² Po prvom znamení na Nonu každý zanechá svoju prácu a všetci nech sú pripravení, keď zaznie druhé znamenie.

¹³ Po jedle nech sa venujú čítaniu alebo žalmom.

¹⁴ V dňoch Veľkého pôstu od rána až do tretej hodiny†† nech sa venujú čítaniu a potom až do desiatej hodiny‡‡ robia to, čo im bolo pridelené. ¹⁵ V týchto pôstnych dňoch každý dostane z knižnice jednu

Ž 127, 2;
Sk 18, 3;
1 Kor 4, 12;
2 Sol 3, 10-12

29. 3. / 29. 7.
28. 11.

‡ T. j. našej desiatej hodiny.

§ V dávných časoch sa čítalo zásadne nahlas, vyslovujúc každú slabiku.

¶ T. j. našej pol tretej poobede.

** T. j. našej ôsmej hodiny.

†† T. j. našej deviatej hodiny.

‡‡ T. j. našej štvrtej hodiny popoludní.

knihu, ktorú má celú postupne prečítať; ¹⁶ tieto knihy sa rozdáujú na začiatku Veľkého pôstu.

¹⁷ Predovšetkým nech sa určia jeden alebo dvaja starší, ktorí prechádzajú po kláštore počas hodín, keď sa bratia venujú čítaniu, ¹⁸ aby dozreli, či sa náhodou nenájde lenivý brat, ktorý sa oddal zaháľaniu alebo zbytočným rečiam namiesto toho, aby čítal, a tak by škodil nielen sebe, ale rušil by aj iných. ¹⁹ Keby sa — nech sa tak nikdy nestane — niekto taký našiel, nech je po prvý a po druhýkrát napomenutý; ²⁰ keby sa nepolepšil, nech sa podriadi takému rehoľnému trestu, aby sa ostatní báli. ²¹ Žiadny brat nech sa nestretáva s bratom v nevhodnom čase.

1 Tim 5, 20

30. 3. / 30. 7.
29. 11.

²² V nedeľu sa venujú čítaniu všetci okrem tých, ktorí sú určení do rôznych služieb. ²³ Keby bol snáď niekto taký nedbalý a lenivý, že by nechcel alebo nemohol rozjímať, alebo čítať, treba mu dať prácu, ktorú by robil, aby nezaháľal. ²⁴ Chorým a slabým bratom treba dať takú prácu alebo zamestnanie, aby neboli ani nečinní, ani ťažkou prácou unavení alebo podnecovaní k úniku. ²⁵ Ich slabosť musí brať opät do úvahy.

49. O ZACHOVÁVANÍ VEĽKÉHO PÔSTU

31. 3. / 31. 7.
30. 11.

HOCI by mních v každom čase mal žiť tak, ako sa to vyžaduje vo Veľkom pôste, ² predsa len málokto má tú silu. Preto odporúčame, aby si aspoň v dňoch Veľkého pôstu všetci zachovali neporušenú čistotu svojho života ³ a usilovali sa v týchto svätých dňoch zmývať nedbalosti iných časov. ⁴ Vhodne to urobíme tak, ak sa budeme chrániť od všetkých nerestí a oddáme sa modlitbe so slzami, čítaniu, skrúšenosti srdca a taktiež zdržanlivosti.

⁵ V týchto dňoch si sami pridajme niečo k zvyčajným povinnostiam našej služby, zvláštne modlitby, zdržanlivosť v jedle a v nápojoch,

⁶ aby tak každý nad svoju mieru a z vlastnej vôle *s radosťou Ducha Svätého* obetoval niečo Bohu, ⁷ čiže odoprel svojmu telu niečo z jedla, z nápoja, zo spánku, z rozprávania, zo žartovania, a tak s radosťou duchovnej túžby očakával svätú Veľkú noc.

1 Sol 1, 6

⁸ To, čo každý zamýšľa obetovať, nech predloží svojmu opátovi, aby to robil sprevádzaný jeho modlitbou a vôľou, ⁹ lebo to, čo niekto robí bez dovolenia duchovného otca, pripočíta sa jeho márnivosti a márnej sláve, a nie zásluže. ¹⁰ Všetko sa teda má konať so súhlasom opáta.

50. O BRATOCH, KTORÍ PRACUJÚ ĎALEKO OD ORATÓRIA, ALEBO SÚ NA CESTÁCH

BRATIA, ktorí sú veľmi vzdialení kvôli práci a v stanovenú hodinu nemôžu prísť do oratória ² a opát uzná, že je to tak, ³ nech si vykonajú bohoslužby na tom mieste, kde pracujú. Tam nech s bázňou Božou pokľaknú na kolená. ⁴ Podobne tí, ktorí sú poslaní na cesty, nech nezanedbávajú stanovené hodiny, ale nech si podľa daných možností sami vykonajú (modlitby), aby nezanedbávali povinnosti svojej služby.

1. 4. / 1. 8.
1. 12.

51. O BRATOCH, KTORÍ NEODCHÁDZAJÚ VEĽMI ĎALEKO

BRAT, ktorý je poslaný niečo vybaviť a dúfa, že sa vráti v ten istý deň do kláštora, nech sa neodvažuje vonku nič jesť, i keby ho o to niekto veľmi prosil, ² iba ak by mu to jeho opát dovolil. ³ Keby urobil inak, bude vylúčený.

2. 4. / 2. 8.
2. 12.

52. O ORATÓRIU KLÁŠTORA

3. 4. / 3. 8.
3. 12.

ORATÓRIUM nech je tým, čo hovorí jeho názov*, a nič iné sa tam nemá robiť ani skladovať.

² Po skončení bohoslužieb nech všetci vychádzajú v najväčšej tichosti a vzdávajúc Bohu úctu, ³ aby bratovi, ktorý by sa chcel súkromne modliť, neprekážala bezohľadnosť iných. ⁴ Ale aj inkedy, keď sa niekto bude chcieť v tichosti modliť, nech jednoducho vojde a nech sa modlí, ale nie nahlas, ale v slzách a v hĺbke srdca. ⁵ Kto by nerobil podobne, nedovolí sa mu zostať po skončení bohoslužieb v oratóriu, ako bolo povedané, aby iný nebol vyrušovaný.

53. O PRIJÍMANÍ HOSTÍ

4. 4. / 4. 8.
4. 12.

Mt 25, 35
Gal 6, 16

VŠETKÝCH prichádzajúcich treba prijímať ako Krista, pretože on sám raz povie: *Bol som počestný a pritúlili ste ma.* ² Všetkým sa má prejaviť patričná úcta, ale zvlášť bratom vo viere a pútnikom.

³ Akonáhle sa teda ohlási hosť, predstavený alebo niekto z bratov mu vyjde v ústrety s plnou úslužnosťou lásky; ⁴ najprv nech sa spolu pomodlia a potom sa zvitajú v pokoji. ⁵ Tento bozk pokoja sa nedáva skôr ako po modlitbe, aby sa predišlo diablovým nástrahám. ⁶ Pri samotnom pozdrave nech sa preukáže hlboká pokora voči všetkým prichádzajúcim, ako aj odchádzajúcim hosťom; ⁷ so sklonenou hlavou, alebo ležiac celým telom na zemi uctieva sa v nich Kristus, ktorého aj prijímame.

* Slovo „*oratorium*“ pochádza z lat. *orare* (modliť sa) a označuje modlitebňu, kaplnku, kostol, bohoslužobný priestor; oratórium má byť preto miestom modlitby a len modlitby.

⁸ Takto prijatí hostia sú privedení na modlitbu, potom si s nimi sadne predstavený alebo ten, koho on poverí. ⁹ Prečíta sa hosťovi pre jeho povzbudenie Boží zákon. A potom nech mu je preukázaná všestranná pohostinnosť. ¹⁰ Kvôli hosťovi môže predstavený zrušiť pôst, len ak nie je deň prísneho pôstu, ktorý sa zrušiť nedá. ¹¹ Bratia nech však zachovávajú zvyčajné pôsty.

¹² Opát dá hosťom vodu na ruky. ¹³ Nohy nech všetkým hosťom umyje tak opát, ako aj celé spoločenstvo. ¹⁴ Po umývaní hovoria tento verš: *Prijali sme, Bože, tvoje milosrdenstvo uprostred tvojho chrámu.* Ž 47, 10

¹⁵ Najväčšia pozornosť nech sa venuje prijatiu chudobných a pútnikov, pretože v nich najviac prijímame Krista. Lebo moc bohatých si už sama osebe vyžaduje úctu.

¹⁶ Kuchyňa pre opáta a hostí nech je samostatná, aby tak hostia prichádzajúci v nepredvídaných hodinách, ktorí nikdy nechýbajú v kláštore, nevyrušovali bratov. ¹⁷ Do tejto kuchyne nech sú určení dvaja bratia na jeden rok, ktorí dokážu túto službu dobre zvládnuť.

¹⁸ Keby bolo potrebné, nech sa im prideli pomoc, aby tak slúžili bez šomrania. Keby však boli menej zamestnaní, nech robia to, čo sa im prideli. ¹⁹ A nielen pre nich, ale pre každú službu v kláštore platí zásada, ²⁰ že keď niekto potrebuje pomoc, treba mu ju poskytnúť, ale keď je voľný, nech poslúcha príkazy.

²¹ Taktiež aj hosťovskú izbu má na starosti brat, ktorého duša je plná bázne Božej. ²² V nej má byť dostatok pripravených postelí. A dom Boží nech je múdro múdrymi spravovaný.

²³ S hosťami však nech sa nikto, komu to nebolo nariadené, nestretáva ani nerozpráva. ²⁴ Ak sa však s nimi stretne alebo ich zbadá, nech ich pokorne pozdraví, ako sme povedali, poprosí o požehna-

nie a nech ide ďalej s vysvetlením, že mu nie je dovolené hovoriť s hosťom.

54. ČI MÔŽE MNÍCH PRIJÍMAŤ LISTY, ALEBO NIEČO INÉ

6. 4. / 6. 8.
6. 12.

V ŽIADNOM prípade nie je dovolené mníchovi prijímať od rodičov alebo od nejakého iného človeka, ani navzájom si vymieňať listy, požehnané predmety* a akékoľvek drobné darčeky, alebo ich dávať bez dovolenia opáta. ² Keby mu aj vlastní rodičia niečo poslali, nech sa to neodvažuje prijať, pokiaľ to skôr neoznami opátovi. ³ Ak to dovoľí prijať, predsa zostáva v moci opáta, aby to pridelil komu chce. ⁴ Nech sa nezarmucuje brat, ktorému to bolo určené, aby sa nedávala príležitosť diablovi. ⁵ Ak by niekto postupoval inak, bude potrestaný podľa rehoľnej disciplíny.

Ef 4, 27;
1 Tim 5, 14

55. O OBLEČENÍ A OBUVI BRATOV

7. 4. / 7. 8.
7. 12.

O BLEČENIE majú bratia dostávať podľa polohy a miestnych podmienok, v ktorých žijú, ² pretože v chladných oblastiach potrebujú viac, v teplých však menej. ³ To by mal opát brat do úvahy.

⁴ Avšak usudzujeme, že v miernejších oblastiach postačí každému mníchovi kukulla† a tunika, ⁵ v zime je kukulla vlnená, v lete tenká

* lat. „*eulogia*“ — označuje buď starobylú prax posielania známym malých chlebov požehnaných po svätej omši, alebo ide o iné požehnané predmety.

† „*Kukulla*“ (lat. „*cuculla*“) je pre mníšske rády charakteristickým chórovým plášťom.

alebo obnosená, ⁶ do práce škapuliar, ako obuv ponožky a topánky‡.

⁷ Nech sa mnísi nestarajú o farbu a kvalitu všetkých týchto vecí, ale nech nosia také, aké dostať v kraji, v ktorom žijú, alebo tie, ktoré sa dajú lacnejšie kúpiť.

⁸ Opát nech sa postará o správnu mieru, aby oblečenie nebolo krátke tým, ktorí ho nosia, ale na mieru.

⁹ Kto dostane nové oblečenie, nech staré vždy hneď vráti, aby sa uložilo do šatne pre chudobných. ¹⁰ Mníchovi predsa stačí, aby mal dve tuniky a dve kukully kvôli výmene na noc a kvôli praniu; ¹¹ čo je navyše, je zbytočné a je potrebné to odňať. ¹² Aj ponožky a každú inú starú vec nech vráti, keď dostane novú. ¹³ Tí, čo sú poslaní na cesty, dostanú zo šatne nohavice, ktoré po návrate vrátia vypraté. ¹⁴ Aj kukully a tuniky nech sú trocha lepšie ako tie, ktoré nosia zvyčajne. Keď odchádzajú na cesty, dostanú ich zo šatne a tam ich po návrate odovzdajú.

¹⁵ Pre vybavenie postele nech stačí slamník, prestieradlo, prikrývka a podhlavník. ¹⁶ Tieto postele má opát často prezrieť, aby videl, či tam nie je niečo, čo si bol niekto privlastnil. ¹⁷ A ak sa u niekoho nájde vec, ktorú nedostal od opáta, nech je prísne potrestaný.

¹⁸ Aby sa neresť súkromného vlastníctva od koreňa vyhubila, má dať opát (mníchom) všetko, čo potrebujú, ¹⁹ ako je kukulla, tunika, ponožky, topánky, opasok, nôž, rydlo (pero), ihlu, vreckovky, tabuľky (na písanie), aby sa vyhlo každej výhovorke kvôli nevyhnutným potrebám. ²⁰ Opát nech stále pamätá na ten výrok zo Skutkov apošto-

8. 4. / 8. 8.
8. 12.

‡ Škapuliar bol pôvodne určitým druhom zástery do práce (lat. „*scapulare*“ pochádza od *scapula*: ramená, plecia, chrbát, lopatková kosť); „*ponožky a topánky*“ (lat. „*pedules & caligas*“) — viacerí komentátori sa domnievajú, že ide o sandále a topánky.

Sk 4, 35 lov, že sa rozdeľovalo každému podľa toho, kto ako potreboval. ²¹ Takisto nech opát berie ohľad na potreby slabých a nie na zlú vôľu závistlivých. ²² Vo všetkých svojich rozhodnutiach nech pamätá na Božiu odplatu.

56. O STOLE OPÁTA

9. 4. / 9. 8.
9. 12.

OPÁT má mať vždy stolovanie s hosťami a pútnikmi. ² Ak je hostí menej, môže si prizvať z bratov tých, ktorých chce. ³ Kvôli zachovaniu poriadku sa majú nechať zo starších jeden alebo dvaja vždy s bratmi.

57. O KLÁŠTORNÝCH REMESELNÍKOV

10. 4. / 10. 8.
10. 12.

AK sú v kláštore remeselníci, nech svoje remeslo vykonávajú s veľkou pokorou, ak im to dovoľí opát. ² Keby sa niekto z nich povyšoval pre znalosť svojho remesla a zdalo by sa mu, že kláštor na ňom zarába, ³ nech sa mu tá práca zoberie. Vráti sa k nej iba ak by sa pokoril a opát by mu to znova dovoľil.

⁴ Ak by sa, pravda, malo niečo z prác remeselníkov predať, nech sa tí, ktorých rukami to pôjde, chránia akéhokolvek podvodu. ⁵ Nech vždy pamätajú na Ananiáša a Zafiru, aby smrťou, ktorá týchto postihla na tele, ⁶ oni sami alebo všetci, ktorí by sa dopúšťali podvodu na majetku kláštora, netrpeľi na duši.

⁷ Pri určovaní cien sa nesmie votrieť zlo lakomstva, ⁸ ale nech sa vždy predáva o niečo lacnejšie, ako to môžu ponúkať svetskí ľudia, ⁹ aby
1 Pt 4, 11 *bol vo všetkom oslávený Boh.*

58. O ZÁSADÁCH PRI PRIJÍMANÍ BRATOV

KEĎ prichádza niekto nový, aby vstúpil do kláštora*, nemá sa mu ľahko povoľovať vstup,² ale ako hovorí Apoštol: *Skúmajte duchov, či sú z Boha.*³ Keď potom ten, čo prichádza a vytrvalo klope ukáže, že prijíma s trpezlivosťou príkoria a ťažkosti vstupu, ktoré mu robia, a po štyroch či piatich dňoch trvá na svojej prosbe,⁴ nech sa mu dovoľí vstúpiť a niekoľko dní zostane v cele hostí.⁵ Neskôr vstúpi do cely novicov, kde majú rozjímať, jeŕ a spať.

11. 4. / 11. 8.
11. 12.

1 Jn 4, 1
Lk 11, 8

⁶ Pridelí sa mu aj taký starší (brat)†, ktorý vie získať duše, aby ho s veľkou pozornosťou skúmal.⁷ Nech pozoruje, či opravdivo hľadá Boha, či je horlivý v bohoslužbe, v poslušnosti, v znášaní protiventstiev.⁸ Nech sa mu (novicovi) predstavia všetky ťažkosti a námahy, cez ktoré sa ide k Bohu.

1 Kor 9, 20

⁹ Ak prisľúbi, že vo svojej stálosti vytrvá, nech sa mu po dvoch mesiacoch po poriadku prečíta táto Regula¹⁰ a povie sa mu: Toto je zákon, pod ktorým chceš bojovať; ak ho môžeš zachovať, vstúp, ak však nemôžeš, slobodne odíď.¹¹ Ak vytrvá, uvedie sa do vyššie spomínanej cely novicov a opäť sa vo všetkom skúša vo všetkej trpezlivosti.

2 Tim 4, 2

¹² Po uplynutí šiestich mesiacov sa mu znova prečíta Regula, aby vedel, k čomu smeruje.¹³ A ak aj naďalej zostane, po štyroch mesiacoch sa mu opäť prečíta tá istá Regula.

¹⁴ Ak po zrelej úvahe sľúbi, že bude zachovávať a plniť všetko, čo mu prikážu, vtedy nech je prijatý do spoločenstva.¹⁵ Nech si je vedomý, že podľa zákona Reguly nemôže od toho dňa opustiť kláštor¹⁶ ani

* lat. „*ad conversationem*“ — doslovne „do mníšskeho života“.

† lat. „*senior*“ — ide o predstaveného, magistra novicov.

zhodiť z krku jarmo Reguly, ktoré po takom dlhom uvažovaní mohol slobodne odmietnuť alebo prijať.

12. 4. / 12. 8.
12. 12.

¹⁷ Ten, kto má byť prijatý, nech v oratóriu pred všetkými zloží sľub stálosti, zachovávanía mníšskych zvyklostí* a poslušnosti ¹⁸ pred Bohom a jeho svätými, aby vedel, že keby kedykoľvek konal inak, bude zavrhnutý od Toho, ktorému sa posmieva.

Gal 6, 7

¹⁹ O tomto svojom sľube urobí prítomnému opátovi vyhlásenie v mene svätých, ktorých relikvie sa tam nachádzajú. ²⁰ Toto vyhlásenie nech napíše vlastnou rukou, alebo ak nevie písať, nech o to poprosí iného a tento novic nech tam pripíše svoj znak a vlastnou rukou ho položí na oltár.

Ž 118, 116

²¹ Keď ho tam položí, sám novic hneď zaintonuje verš: *Prijmi ma, Pane, podľa svojho výroku a budem žiť a nezahanbi ma v mojom očakávaní.* ²² Tento verš celé spoločenstvo trikrát zopakuje a pridá: *Sláva Otcu.*

²³ Potom sa tento brat novic vrhne k nohám všetkých, aby sa za neho modlili a už od tejto hodiny sa považuje za člena spoločenstva.

1 Kor 7, 4

²⁴ Ak má nejaký majetok, nech ho predtým rozdá chudobným, alebo nech ho slávnostne darovaním venuje kláštoru. Nech si neponecháva nič z tých všetkých vecí, ²⁵ lebo má vedieť, že od tohto dňa nemá moc ani nad svojím telom.

²⁶ Preto nech je hneď v oratóriu vyzlečený zo svojich šiat, ktoré mal na sebe, a nech je oblečený do kláštorných vecí. ²⁷ Tie šaty, ktoré vy-

* „Zachovávanie mníšskych zvyklostí“ — lat. „*conversatio morum suorum*“ (pod vplyvom niektorých mladších odpisov používané *conversio* — obrátenie, umožňovalo ľahší preklad). Výraz *conversatio* označuje spôsob života v širšom zmysle slova. Na tomto mieste ide o sľub zmeniť, či prispôbiť svoj spôsob života mníšskym zvyklostiam.

zliekol, sa odložia v šatni, ²⁸ aby niekedy, — nech sa tak nikdy nestane —, keby snáď podľahol pokušeniu diabla a chcel odísť z kláštora, bol vyzlečený z kláštorných šiat a vyhnaný von.

²⁹ Vyhlásenie však, ktoré opát vzal z oltára, sa mu nedá späť, ale sa uchová v kláštore.

59. O ZÁMOŽNÝCH I CHUDOBNÝCH SYNOCH, KTORÍ SÚ OBETOVANÍ

Ak niekto zámožný obetuje svojho syna Bohu v kláštore a tento chlapec je nedospelý, rodičia urobia vyhlásenie, o ktorom sme vyššie hovorili. ² Zavinú toto vyhlásenie spolu s rukou chlapca a so svojim obetným darom do oltárnej plachty, a tak ho obetujú.

13. 4. / 13. 8.
13. 12.

³ O jeho majetku musia v samotnom vyhlásení pod prísahou prisľúbiť, že ani sami, ani prostredníctvom inej osoby, ani akýmkoľvek iným spôsobom, nikdy mu nič nedajú, ani mu neposkytnú príležitosť niečo vlastniť. ⁴ Alebo, ak toto nechcú urobiť a radšej by chceli obetovať niečo ako almužnu kláštora pre získanie svojich zásluh, ⁵ nech urobia o veciach, čo chcú darovať kláštora, darovaciu listinu. Nech si rezervujú, ak tak chcú, právo užívania. ⁶ Všetko treba usporiadať tak, aby nezostalo nič, čo by podnietilo chlapca, aby sa nechal oklamať — nech sa tak nikdy nestane — a mohol zahynúť. Toto vieme zo skúsenosti.

⁷ Podobne nech konajú aj menej majetní. ⁸ Tí, ktorí nemajú úplne nič, urobia jednoducho vyhlásenie a pred svedkami obetujú spolu s obetným darom svojho syna.

60. O KŇAZOCH, KTORÍ BY CHCELI ŽIŤ V KLÁŠTORE

14. 4. / 14. 8.
14. 12.

Ak žiada o prijatie do kláštora nejaký kňaz*, nemalo by sa mu to unáhlene schvaľovať. ² Ak rozhodne trvá na svojej žiadosti, nech vie, že musí zachovávať celú disciplínu Reguly. ³ V ničom sa mu nezľaví, aby bolo podľa toho, čo je napísané: *Priateľu, načo si prišiel?*

Mt 26, 50;
22, 12

⁴ Nech sa mu dovolí zaujať miesto za opátom, požeňovať a slúžiť omšu vždy, keď mu to nariadi opát; ⁵ no inak nech si nenárokujе vôbec nič, nech pamätá, že je podriadený rehoľnej disciplíne a nech skôr dáva všetkým príklad pokory.

⁶ Keby išlo v kláštore o obsadenie úradu, alebo o akúkoľvek inú vec, ⁷ nech zaujme miesto podľa doby vstupu do kláštora — nie to, ktoré sa mu priznáva pre úctu ku kňazstvu.

⁸ Keby však niekto z klerikov† chcel byť s takýmto zámerom prijatý do kláštora, nech sa mu prideli prostredné miesto, ⁹ ale len tak, ak prisľúbi zachovávať Regulu a vlastnú stálosť.

61. O PRIJÍMANÍ CUDZÍCH MNÍCHOV

15. 4. / 15. 8.
15. 12.

Keď príde zo vzdialeného kraja mních, ktorý chce bývať v kláštore ako hosť ² a je spokojný s miestnymi zvykmi, ktoré tu nájde, a svojimi požiadavkami nevnáša nepokoj do kláštora, ³ ale je jednoducho spokojný s tým, čo tu nájde, nech je prijatý na tak dlho, ako si praje.

* lat. „*quis de ordine sacerdotum*“ — doslovne: „niekto z kňazského rádu“

† Rozumej klerici s tzv. nižšími sväteniami: ostiári, lektori, exorcisti, akolyti a subdiakoni.

⁴ Ak rozumne a s pokorou lásky niečo vyčíta alebo na niečo pouká-
že, nech opát rozumne zváži, či ho snáď práve kvôli tomu neposlal
Pán.

⁵ Ak by neskôr chcel svoju stálosť potvrdiť, nemá sa mu odoprieť také
pranie hlavne preto, že v čase, keď bol hosťom, bolo možné spoznať
jeho život.

⁶ Keby sa však prejavil v čase, keď bol hosťom, že je náročný alebo
nerestný, nielenže sa nesmie pridružiť ku kláštornému spoločenstvu,

16. 4. / 16. 8.
16. 12.

⁷ ale je aj potrebné zdvorilo mu povedať, nech odíde, aby jeho bieda
azda nenakazila iných. ⁸ Keby si však svojím správaním nezaslúžil,
aby bol vypovedaný, má byť prijatý za člena spoločenstva nielen keď
on sám o to požiada, ⁹ ale má sa aj povzbudiť, aby zostal učiť svojím
príkladom iných, ¹⁰ pretože na každom mieste sa slúži jednému Pá-
novi a bojuje sa za jedného Kráľa.

¹¹ Ak opát uzná, že je toho hodný, môže ho ustanoviť na nejaké vyš-
šie miesto. ¹² Nielen mníchovi, ale aj vyššie uvedeným kňazom či
klerikom má opát právo prideliť vyššie miesto ako to, ktoré zodpove-
dá ich vstupu (do kláštora), ak uzná, že si to ich život zasluguje.

¹³ Opát nech však dá pozor, aby nikdy neprijal k pobytu mnícha
z iného kláštora bez súhlasu jeho opáta alebo bez odporúčajúceho
listu, ¹⁴ pretože je napísané: *Čo nechceš, aby robili tebe, nerob ani ty
inému.*

Tob 4, 15;
Mt 7, 12;
Lk 6, 31

62. O KŇAZOCH KLÁŠTORA

Ak chce opát, aby mu bol vysvätený niekto za kňaza alebo diako-
na, nech si zo svojich (mníchov) vyberie hodného vykonávať
kňazský úrad.

17. 4. / 17. 8.
17. 12.

² Vysvätený* nech sa chráni povýšenosti a pýchy. ³ Nech si nenárokujú robiť nič, čo mu nenariadi opát, vediac, že má byť oveľa viac podriadený rehoľnej disciplíne. ⁴ Nech kvôli kňazstvu nezabúda na poslušnosť Regule a disciplíny, ale stále viac a viac napreduje v Bohu.

⁵ Nech naďalej zaujíma to miesto, ktoré mu prináleží podľa vstupu do kláštora, ⁶ okrem služby pri oltári, iba ak by snáď vôľbou komunity a vôľou opáta bol pre zásluhy života povýšený. ⁷ No nech si je vedomý, že musí zachovávať predpisy dekanov alebo predstavených. ⁸ Ak by sa odvážil konať inak, nech sa nepovažuje za kňaza, ale za buríča. ⁹ A keby sa po častom napomínaní nepolepšil, treba privolať biskupa za svedka. ¹⁰ Keby sa ani tak nepolepšil a jeho previnenia sú zjavné, nech je vypovedaný z kláštora, ¹¹ ale len vtedy, keby jeho vzdorovitosť bola taká, že by nebol ochotný podriaďiť sa a poslúchať Regulu.

63. O USPORIADANÍ SPOLOČENSTVA

18. 4. / 18. 8.
18. 12.

KAŽDÝ v kláštore zaujíma to miesto, ktoré mu patrí podľa času jeho vstupu, podľa zásluh jeho života a podľa určenia opáta. ² Opát však nesmie znepokojovať jemu zverené stádo ustanovením niečoho nespravodlivého, akoby mal neobmedzenú moc, ³ ale nech vždy myslí na to, že zo všetkých svojich rozhodnutí a činov bude skladať Bohu úcty.

⁴ Podľa usporiadania, ktoré ustanovil (opát), alebo toho, ktoré bratia už majú, prístupujú k znaku pokoja, k svätému prijímaniu, začínajú žalmy a stoja v chóre. ⁵ Vo všetkom a o každom mieste nerozhoduje vek pri usporiadaní, ani neuprednostňuje, ⁶ pretože Samuel a Daniel ako chlapci súdili starších. ⁷ Preto okrem tých, ktorých by opát, ako

¹ Sm 3, 11-18;
Dn 13, 44-62

* lat. „*ordinatus*“ — doslovne: ordinovaný.

sme povedali, povýšil pre vyššie pohnútky, alebo z istých dôvodov zosadil, všetci ostatní nech zaujmú miesto podľa doby vstupu do kláštora. ⁸ Tak ten, ktorý napríklad prišiel do kláštora o druhej hodine dňa, nech vie, že je mladší od toho, kto prišiel v prvej hodine dňa, nech by bol akéhokoľvek veku a hodnosti, ⁹ všetci chlapci nech vo všetkom zachovávajú disciplínu.

¹⁰ Mladší nech si ctia starších, starší nech milujú mladších. ¹¹ Pri vzájomnom oslovovaní nie je nikomu dovolené použiť len samotné meno, ¹² ale starší nech volajú mladších „bratia“, mladší však nech volajú starších „ctihodní otcovia“, čím sa im priznáva otcovská úcta.

¹³ Opát však, ako veríme, je Kristovým zástupcom, nech sa volá pán a opát, nie preto, že by si to vyžadoval, ale z úcty a lásky ku Kristovi. ¹⁴ On nech sám na to myslí a nech koná tak, aby bol hodný tejto úcty.

¹⁵ Kdekoľvek by sa bratia stretli, nech si mladší od staršieho pýta požehnanie. ¹⁶ Ak prechádza okolo starší, mladší nech vstane a ponúkne mu miesto na sedenie, nech sa ani neodvažuje prisadnúť si skôr, kým ho starší nevyzve. ¹⁷ Aby to bolo tak, ako je napísané: *Predbiehajte sa vzájomne v úctivosti.*

¹⁸ Malí chlapci a mladíci nech si v oratóriu a pri stole s disciplínou zachovávajú poradie svojich miest. ¹⁹ Vonku však alebo kdekoľvek inde nech sú pod dozorom a disciplínou, až kým nedospejú do rozumovo zrelého veku.

19. 4. / 19. 8.
19. 12.

Lv 19, 32

Rim 12, 10

64. O USTANOVENÍ OPÁTA

20. 4. / 20. 8.
20. 12.

PRI ustanovení opáta nech sa vždy zachová zásada, aby bol ustanovený ten, ktorého jednomyselne a v bázni Božej vyvolí celé spoločenstvo alebo iba nejaká menšia časť spoločenstva z múdrejšieho dôvodu. ² Avšak zásluhy života a učiteľská múdrosť nech určujú, koho vyvolí, i keby bol kandidát posledný v poradí spoločenstva.

³ Keby — nech sa tak nikdy nestane — celé spoločenstvo jednomyselne vybralo niekoho, ktorý by s ich zlovyvkmi súhlasil, ⁴ a keby sa o týchto zlovyvkoch dozvedel biskup, do ktorého diecézy toto miesto patrí, alebo opáti, alebo blízko žijúci kresťania, ⁵ nech nedovolia, aby zvíťazilo uznesenie skazených. Ale nech ustanovia pre Boží dom hodného správcu, ⁶ vediac, že dostanú dobrú odmenu, ak to urobia s čistým úmyslom a v horlivosti za Boha. Naopak, hrešili by, keby to zanedbali.

Ž 104, 21;
Lk 12, 42

21. 4. / 21. 8.
21. 12.

Lk 16, 2

Mt 13, 52

Mt 5, 7;
Jak 2, 13

⁷ Opát, ktorý bol ustanovený, nech vždy pamätá, aké bremeno na seba vzal a komu bude *skladať účty zo svojho správcovstva*. ⁸ Nech si je vedomý toho, že má viac pomáhať, ako riadiť. ⁹ Je teda potrebné, aby bol vzdelaný v Božom zákone, aby vedel odkiaľ *brať nové i staré*, aby bol čistý, striedmy a milosrdný.* ¹⁰ Vždy *nech uprednostňuje milosrdenstvo pred súdom*, aby ho on sám dosiahol. ¹¹ Nech nenávidí neresti, nech miluje bratov.

¹² Pri karhaní nech používa múdrosť a nepreháňa, aby zatiaľ čo si privedmi praje zoškrabať hrdzu, nerozbil nádobu. ¹³ Nech stále počíta s vlastnou krehkosťou a nech pamätá, že *nalomenú trstinu nesmie dolomiť*. ¹⁴ Tým nechceme povedať, aby nechal bujniť neresti, ale nech ich vykoreňuje múdro a s láskou podľa toho, ako to uzná za už-

Iz 42, 3;
Mt 12, 20

* Porov. charakteristiku biskupa v 1 Tim 3, 2-4; Tít 1, 7-9; 2, 2-5.

točné pre každého, ako sme to už povedali.¹⁵ A nech sa snaží byť viac milovaný ako obávaný.

¹⁶ Nech nie je búrlivý a úzkostlivý, nie príliš náročný a neústupný. Nech nie je žiarlivý a podozrievavý, pretože by nikdy nemal pokoj.

¹⁷ V samotných svojich rozkazoch nech je prezieravý a rozvážny. Čokoľvek nariaďuje, či už vo veciach Božích alebo svetských, nech koná s rozlišovaním a miernosťou,¹⁸ pamätajúc na rozvážnosť svätého Jakuba, ktorý povedal: *Ak budem svoje stáda veľmi hnať, jedného dňa mi všetky pohynú.*

Gn 33, 13

¹⁹ Nech si teda osvojí tento a iné príklady rozvážnosti, matky čnosti, nech všetko riadi tak, aby silní mali po čom túžiť a slabí neutekali.

²⁰ A zvlášť musí zachovávať sám vo všetkom túto Regulu,²¹ aby po dobrej službe počul od Pána to isté, čo počul dobrý sluha, ktorý rozdeľoval svojim spolusluhom pšenicu v pravý čas:²² *Veru, hovorím vám, povedal (Pán), ustanoví ho nad celým svojím majetkom.*

Mt 24, 47

65. O PRIORovi KLÁŠTORA

ČASTEJŠIE sa stáva, že kvôli ustanoveniu priora dochádza v kláštoroch k vážnym pohoršeniam.² Pretože niektorí nafúkaní zlým duchom pýchy sa považujú za druhých opátov a privlastňujú si neobmedzenú moc, čím živia pohoršenia a rozpory v spoločenstvách³ hlavne na tých miestach, kde ten istý biskup alebo tí istí opáti, ktorí ustanovili opáta, ustanovili takisto aj priora.

22. 4. / 22. 8.
22. 12.

⁴ Aká je to nezmyselnosť, to sa ľahko spozná podľa toho, že sa mu od samého začiatku ustanovenia dáva dôvod k pýche.⁵ Jeho myslenie mu nahovára, že je vyňatý spod moci svojho opáta,⁶ keď ho ustanovili tí istí, ktorí ustanovili aj opáta.⁷ Z toho vznikajú závisť,

2 Kor 12, 20;
Gal 5, 20n

hádky, ohovárania, žiarlivosti, roztržky a neporiadky,⁸ lebo keď opát a prior sú protichodného zmýšľania, nevyhnutne sa pre túto nezhodu nachádzajú v nebezpečenstve ich duše,⁹ ako aj (duše) tých, ktorí sú im podriadení, pretože lichotením jednotlivým stranám idú do zatratenia.¹⁰ Zodpovednosť za toto nebezpečenstvo zla padá na hlavu tých, ktorí sa stali príčinou takého neporiadku.

23. 4. / 23. 8.
23. 12.

¹¹ Preto usudzujeme, že pre zachovanie pokoja a lásky je vhodné, aby zostalo v moci opáta usporiadanie jeho kláštora.¹² A ak je to možné, všetky záležitosti kláštora nech sa spravujú prostredníctvom dekanov podľa pokynov opáta, ako sme to ustanovili,¹³ lebo ak sa niečo rozdelí medzi niekoľkých, jeden nespýšnie.

¹⁴ Ak si to však miestne pomery vyžadujú alebo by to spoločenstvo rozumne a s pokorou žiadalo a opát by to uznal za vhodné,¹⁵ nech si opát ustanoví za priora toho, koho si vybral na radu bohabojných bratov.

¹⁶ Tento prior nech potom s úctou koná to, čo mu zverí opát, bez toho, aby niečo robil proti vôli a nariadeniam opáta.¹⁷ Pretože keď je povýšený nad ostatných, tým starostlivejšie má zachovávať predpisy Reguly.¹⁸ Keby vyšlo najavo, že prior má sklony k nerestiam, že pre vyvolenie spýšnel alebo sa mu dokázalo, že opovrhuje svätou Regulou, nech je ústne napomenutý až štyrikrát.¹⁹ Ak sa nepolepší, nech sa podriadi rehoľnej disciplíne.²⁰ Keby sa ani potom nepolepšil, nech je pozbavený úradu priora a na jeho miesto sa zvolí iný, kto by bol toho hodný.²¹ Keby ani potom nebol v spoločenstve spokojný a poslušný, nech je vylúčený z kláštora.²² Opát nech si je vedomý toho, že za všetky svoje rozhodnutia sa bude pred Bohom zodpovedať, aby snáď oheň závidy a žiarlivosti nespáľoval jeho dušu.

66. O VRÁTNIKOCH KLÁŠTORA

KBRÁNE sa postaví starší múdry (brat), ktorý by vedel prijímať správu, dávať odpoveď a ktorého zrelosť mu nedovolí potulovať sa. ² Tento vrátnik musí mať svoju celu blízko brány, aby prichádzajúci vždy našli niekoho prítomného, od ktorého by dostali odpoveď. ³ Hneď, keď niekto zaklope alebo keď zavolá nejaký chudák, odpovie: «Bohu vďaka» alebo «Požehnaj ma» ⁴ a so všetkou dobrosrdečnosťou bohabojnosti hneď dá odpoveď poháňaný horlivosťou lásky. ⁵ Ak tento vrátnik potrebuje pomoc, nech sa mu prideli mladší brat.

24. 4. / 24. 8.
24. 12.

⁶ Kláštor, ak je to možné, by mal byť zariadený tak, aby všetko potrebné, ako je voda, mlyn, záhrada alebo rôzne dielne, bolo vnútri kláštora, ⁷ nech mnísi nemusia vychádzať von, lebo to nijako neprosieva ich dušiam.

⁸ Chceme, aby sa táto Regula častejšie čítala v spoločenstve, aby sa nijaký brat nemohol vyhovárať, že ju nepozná.

67. O BRATOCH, KTORÍ SÚ VYSLANÍ NA CESTU

BRATIA vyslaní na cestu, nech sa zveria do modlitieb všetkých spolubratov a opáta ² a všetci neprítomní nech sa spomínajú vždy na konci bohoslužieb.

25. 4. / 25. 8.
25. 12.

³ Keď sa potom bratia vrátia z cesty, v deň svojho návratu, každú kanonickú hodinku na konci bohoslužby padnú v oratóriu na zem.

⁴ Prosia všetkých o modlitby pre nedostatky, do ktorých mohli upadnúť po ceste, keď videli a počuli zlé veci, alebo viedli prázdne rozhovory. ⁵ Nech sa nikto neodvažuje druhému rozprávať to, čo videl alebo počul mimo kláštora, lebo je to veľmi škodlivé. ⁶ Keby sa to niekto odvážil, nech je podrobený rehoľnému trestu. ⁷ Podobne nech

je potrestaný i ten, kto sa odváži vyjsť von z kláštornej klauzúry alebo kdekoľvek ísť či urobiť nejakú maličkosť bez dovolenia opáta.

68. AK SA PRIKÁŽU BRATOVĽI VECI, KTORÉ NEMOŽNO VYKONAŤ

26. 4. / 26. 8.
26. 12.

Ak by sa nejakému bratovi prikázalo niečo ťažké alebo nemožné, nech aj tak prijme rozkaz so všetkou miernosťou a poslušnosťou. ² Keby potom videl, že ťarcha je príliš nad jeho sily, nech s trpezlivosťou a vhodne prednesie predstavenému motívy, pre ktoré vec nie je možná, ³ bez prejavov pýchy, vzdorovitosti alebo protirečenia. ⁴ Keby aj po jeho vysvetlení predstavený trval na svojom rozkaze, nech podriadený vie, že je to tak pre neho dobré ⁵ a nech poslúchne z lásky dôverujúc v Božiu pomoc.

69. V KLÁŠTORE NIE JE DOVOLENÉ JEDEN DRUHÉHO OBHAJOVAŤ

27. 4. / 27. 8.
27. 12.

Je potrebné dať pozor na to, aby sa v kláštore pri nijakej príležitosti neodvážil nikto iného mnícha obhajovať alebo ho brať pod ochranu, ² hoci by boli spojení akýmkoľvek stupňom pokrvného príbuzenstva. ³ Mnísi si to v nijakom prípade nemôžu dovoliť, pretože z toho sa môže zrodiť veľmi veľká príležitosť pohoršenia. ⁴ Keby toto niekto porušil, nech je prísnejšie potrestaný.

70. NIKTO NECH SA NEODVAŽUJE INÉHO UDRIEŤ

V KLÁŠTORE sa nesmie dať príležitosť k opovážlivému konaniu. ² Preto sme ustanovili, že nie je dovolené nikoho udrieť alebo niekoho zo svojich bratov vylúčiť, jedine ak by na to bola daná moc od opáta. ³ *Tých však, čo hrešia, karhaj pred všetkými, aby sa báli aj ostatní.*

28. 4. / 28. 8.
28. 12.

1 Tim 5, 20

⁴ Chlapci až do pätnásteho roku nech sa cvičia v disciplíne a nech všetci majú o nich starosť, ⁵ ale aj toto nech sa robí s veľkou miernosťou a rozumnosťou. ⁶ Kto by sa odvážil bez dovoľenia opáta trestať starších vekom, alebo by sa nechal bez rozlišovania uniesť zlosťou aj pri samotných deťoch, ten nech je podrobený rehoľnému trestu, ⁷ pretože je napísané: *Čo nechceš, aby robili tebe, nerob ani ty inému.*

Tob 4, 15;
Mt 7, 12;
Lk 6, 31

71. NECH SÚ BRATIA K SEBE NAVZÁJOM POSLUŠNÍ

DOBRO poslušnosti majú všetci preukazovať nielen opátovi, ale nech sa bratia tak poslúchajú aj medzi sebou ² s vedomím, že touto cestou poslušnosti sa ide k Bohu.

29. 4. / 29. 8.
29. 12.

³ Predovšetkým teda treba plniť príkazy opáta alebo ním ustanoveného predstaveného. Nemožno uprednostňovať súkromné príkazy; ⁴ okrem toho nech mladší poslúchajú so všetkou láskou a ochotou starších. ⁵ Keby sa našiel niekto svárliivy, treba ho potrestať.

1 Kor 11, 16

⁶ Keby však brat pre akúkoľvek malú príčinu bol potrestaný od opáta alebo niektorého predstaveného, ⁷ alebo postrehne, že niektorý (z nich) je na neho nahnevany alebo len trochu podráždený, ⁸ bez meškania nech sa vrhne na zem a pri jeho nohách kajúčne leží, až kým nedostane požehnanie, ktoré naprávi to podráždenie.

⁹ Keby to niekto odmietol urobiť, nech je potrestaný telesnými trestami, alebo, ak je vzdorovitý, nech je vylúčený z kláštora.

72. O DOBREJ HORLIVOSTI, AKÚ MAJÚ MAŤ MNÍSI

30. 4. / 30. 8.
30. 12.

Jak 3, 14;
Mt 7, 13n;
Gal 4, 17n

Rim 12, 10;
1 Kor 10, 24.
33; 13, 5;
Flp 2, 4

Rim 12, 10;
1 Sol 4, 9;
Hebr 13, 1;
1 Pt 1, 22;
1 Pt 2, 17

Ako je zlá a zatrpknutá horlivosť, ktorá oddeľuje od Boha a vedie do pekla, ² tak je dobrá horlivosť, ktorá oddeľuje od chýb a vedie k Bohu a do života večného.

³ V tejto horlivosti nech sa so zanietenou láskou mnísi cvičia tak, ⁴ aby sa predbiehali vzájomne v úctivosti. ⁵ Svoje telesné alebo mravné slabosti nech znášajú s najväčšou trpezlivosťou, ⁶ nech sa predbiehajú v poslušnosti. ⁷ Nikto nech nehľadá svoj vlastný prospech, ale viac toho iného. ⁸ Nech si prejavujú čistú bratskú lásku; ⁹ z lásky nech zotrávajú v bázni Božej*; ¹⁰ nech svojho opáta milujú úprimnou a pokornou láskou. ¹¹ Vôbec ničomu nech nedávajú prednosť pred Kristom, ¹² ktorý nech nás takto zjednotených privedie do života večného.

73. O TOM, ŽE NIE VŠETKO, ČO TREBA PRE ZACHOVANIE SPRAVODLIVOSTI, JE STANOVENÉ V TEJTO REGULE

1. 5. / 31. 8.
31. 12.

Túto Regulu sme napísali preto, aby sme ju zachovávali v kláštoroch, a tak ukázali, že máme aspoň trochu cnostné mravy a začíname žiť rehoľným životom.

² Pre toho však, kto sa ponáhľa dosiahnuť dokonalosť tohto života, sú nauky svätých otcov, ktorých zachovávanie vedie človeka k najvyššej dokonalosti. ³ Existuje vôbec taká stránka alebo taký výrok inšpiro-

* lat. „*amore Deum timeant*“ — doslovne: „nech sa boja Boha v láske“.

vaný Bohom v Starom i Novom zákone, ktorý nie je najpriamejšou normou ľudského života? ⁴ Alebo ktorá kniha svätých katolíckych otcov nehľása to, ako prídeme priamou cestou k nášmu Stvoriteľovi? ⁵ Aj Rozhovory otcov, ich Predpisy a Životy, ako aj Regula nášho svätého otca Bazila[†], ⁶ čím iným sú, ak nie prostriedkami cností pre dobrých a poslušných mníchov? ⁷ Zatiaľ čo my, leniví, zle žijúci a ne-dbalí, musíme sa červenať hanbou.

⁸ Ktokoľvek sa teda ponáhľáš do nebeskej vlasti, uveď do života s pomocou Krista túto maličkú Regulu, ktorá je písaná pre začiatočníkov. ⁹ A tak napokon môžeš s Božou ochranou dosiahnuť tie vznešené výšiny náuky a cností, ktoré sme tu spomínali.

Hebr 11, 14-16

[Amen.] [Končí sa Regula.]

[†] Ide o *Collationes Patrum, De institutis coenobiorum et de octo principalium vitiorum remediis* od sv. Jána Kasiána a *Vite patrum*. Svätému Benediktovi bola známa Regula sv. Bazila v latinskom preklade Rufina z Aquilei.

OBSAH

<i>Predhovor</i>	5
<i>Úvod k prekladu</i>	9
Prológ	15
1. O druhoch mníchov.....	19
2. Aký má byť opát.....	20
3. O pozývaní bratov na poradu	23
4. Aké sú prostriedky dobrých skutkov	24
5. O poslušnosti	27
6. O mlčanlivosti.....	28
7. O pokore.....	29
8. O bohoslužbách v noci.....	34
9. Koľko žalmov sa má recitovať pri nočných hodinkách.....	35
10. Ako sa majú v lete konať Nočné chvály.....	36
11. Ako sa majú konať nedeľné Vigílie.....	36
12. Ako sa majú konať Ranné chvály	37
13. Ako sa majú konať ranné chvály vo všedných dňoch.....	38
14. Ako sa majú konať vigílie na sviatky svätých.....	39
15. V ktorých obdobiach sa recituje <i>aleluja</i>	39
16. Ako sa má konať bohoslužba počas dňa	39
17. Koľko žalmov sa má spievať v hodinkách dňa	40
18. V akom poriadku sa majú recitovať žalmy	40
19. O správaní pri prednese žalmov	42
20. O úcte pri modlitbe.....	43
21. O dekanoch kláštora.....	43
22. Ako majú mnísi spať.....	44
23. O exkomunikácii pre previnenia.....	45

24. Aký má byť spôsob exkomunikácie.....	45
25. O ťažších priestupkoch.....	46
26. O tých, ktorí sa bez rozkazu stýkajú s exkomunikovanými....	46
27. Ako sa má opäť starať o exkomunikovaných	46
28. O tých, ktorí boli častejšie potrestaní a nepolepšujú sa.....	47
29. Či sa majú znovu prijať bratia, ktorí opustili kláštor	48
30. Ako majú byť potrestaní mladší chlapci	48
31. Aký má byť hospodár kláštora	48
32. O nástrojoch a iných predmetoch kláštora.....	50
33. Či mních môže mať nejakú vlastnú vec	50
34. Či majú všetci rovnako dostávať, čo potrebujú.....	50
35. O týždennej službe v kuchyni.....	51
36. O chorých bratoch	52
37. O starcoch a deťoch.....	53
38. O týždennom lektorovi	53
39. O miere jedla	54
40. O miere nápoja	55
41. V ktorých hodinách majú bratia jesť.....	55
42. Po kompletóriu nech nikto nehovorí	56
43. O tých, ktorí sa oneskoria na bohoslužby, alebo k stolu	57
44. Ako majú vykonať zadostučinenie vylúčení bratia.....	58
45. O tých, ktorí sa mýlia v oratóriu.....	59
46. O tých, ktorí sa v akýchkoľvek iných veciach previnia.....	59
47. O znameniach na bohoslužby.....	60
48. O každodennej ručnej práci.....	60
49. O zachovávaní Veľkého pôstu	62
50. O bratoch, ktorí pracujú ďaleko od oratória, alebo sú na cestách.....	63
51. O bratoch, ktorí neodchádzajú veľmi ďaleko	63
52. O oratóriu kláštora	64

---

53. O prijímaní hostí	64
54. Či môže mních prijímať listy, alebo niečo iné	66
55. O oblečení a obuvi bratov	66
56. O stole opáta	68
57. O kláštorných remeselníkoch	68
58. O zásadách pri prijímaní bratov.....	69
59. O zámožných i chudobných synoch, ktorí sú obetovaní	71
60. O kňazoch, ktorí by chceli žiť v kláštore	72
61. O prijímaní cudzích mníchov.....	72
62. O kňazoch kláštora.....	73
63. O usporiadaní spoločenstva	74
64. O ustanovení opáta	76
65. O priorovi kláštora	77
66. O vrátnikoch kláštora	79
67. O bratoch, ktorí sú vyslaní na cestu.....	79
68. Ak sa prikážu bratovi veci, ktoré nemožno vykonať	80
69. V kláštore nie je dovolené jeden druhého obhajovať	80
70. Nikto nech sa neodvažuje iného udrieť	81
71. Nech sú bratia k sebe navzájom poslušní	81
72. O dobrej horlivosti, akú majú mať mnísi	82
73. O tom, že nie všetko, čo treba pre zachovanie spravodlivosti, je stanovené v tejto Regule	82

